Рамашэўскі будзе галадаць да перамогі (стар. 2) *«Залатыя» беларускія кветкі (стар. 5)*
Беларус пад абломкамі дома ў Варшаве (стар. 8)

СВАБОДА

Год заснавання 1902
Выходзіць з 1990
Галоўны рэдактар Ігар Гермянчук
Заснавальнік Павел Жук
Выдавец "Газэта СВАБОДА, Ltd."
Наклад 90.000
Адрас рэдакцыі:
220088, Мінск, вул.Іванаўская, 56
Тэл./факс 362441

5 ліпеня 1996 г. | № 49 | Кошт свабодны

АЦЭНКІ

Беларускія палітыкі пра перамогу Барыса Ельцына

Станіслаў Шушкевіч:

«Я задаволены тым, што перамог Ельцын. Гэта лепшы варыянт. Далей я не стаў бы каментаваць, а больш увагі надаў бы ўплыву вынікаў расійскіх выбараў на становішча ў Беларусі. Рэч у тым, што калі б мы прытрымліваліся разумнай палітыкі, то гэты ўплыў быў бы меншы, а паколькі прэзідэнт праводзіць адносна Расіі палітыку вернападданства, даводзіцца прызнаць, што мы будзем моцна залежаць ад гэтых вынікаў. Відавочна, што наш прэзідэнт прайграў, паставіўшы на Зюганава. Не пацвердзіўся ягоны тэзіс, што расійскі народ не прыняў курс рэформ, якія праводзіў Ельцын. Цяпер нашым кіраўнікам давядзецца рэзка разварочвацца. Думаю, што самыя сакавітыя віншаванні Ельцын атрымае менавіта ад Лукашэнкі, а складзе іх, канечне ж, Замяталін.

Я не чакаю нейкіх сістэмных зрухаў з боку беларускага прэзідэнта, нейкіх крокаў па развіцці дэмакратыі. Праблема ў тым, як разумець дэмакратыю. Лукашэнка ж упэўнены, што ў Беларусі няма большага дэмакрата, чым ён. Але ўсе бачаць сапраўдны кошт гэтай «дэмакратыі». Не чакаю я ад сённяшняга кіраўніцтва і рашучых захадаў па рэфармаванні эканомікі. Калі змены і пачнуцца, дык толькі з прыняццем новых рынкавых законаў Вярхоўным Саветам. Упэўнены, што дэпутатам вынікі прэзідэнцкіх выбараў у Расіі дапамогуць многае зразумець і перагледзець свае погляды на рэфармаванне, на палітычны курс краіны».

Сяргей Посахаў, дарадца прэзідэнта Беларусі:

«Гэта — бясспрэчны трыумф дэмакратыі. Уражвае мужнасць гэтага чалавека. Сапраўды, Барыс Ельцын — неардынарная асоба нашага часу. Адзначыў бы два фактары, якія спрацавалі на ягоную перамогу больш за іншыя. Першы — гнуткая палітыка. Ён узяў на ўзбраенне самыя актуальныя лозунгі, хаця б тую ж інтэграцыю ў межах СНД. Народы гэтага жадалі, і Ельцын пачаў выконваць іхнія пажаданні. Дарэчы, мы ў Беларусі яшчэ і таму радыя ягонай перамозе, што менавіта ён павінен заканчваць тое, што распачаў, — інтэграцыю з Беларуссю. Другі фактар — гэта каманда. Аб'яднаная, валявая, прафесійная каманда, лідэр якой бязлітасна адсякае гнілыя месцы. Адзначу таксама здольнасць яго каманды знайсці паразуменне з прадстаўнікамі сродкаў масавай інфармацыі. Спрацавалі яны выдатна, хоць выкарыстоўвалі яшчэ тыя метады. Але спрацавалі не за страх, а за сумленне. У гэтым сэнсе расійскі вопыт вучыць нас, што трэба абапірацца на людзей больш шырокага спектру, не толькі на верных, але і на таленавітых. У ідэалагічным сэнсе я бачу для нас такі вынік — аказаўся пахаваным адзін з нашых ідэалагічных міфаў, забіты апошні цвік у труну ідэалагізаванай палітыкі. Спадзяюся, што многія нашыя міфатворцы, якія раяць праводзіць палітыку выключна па ідэалагічных схемах, зараз астынуць. У эканоміцы, мне здаецца, мы таксама скора адчуем паляпшэнне. Уздыхнуць такія гіганты нашай прамысловасці, як МАЗ, МТЗ, «Інтэграл», «Гарызонт». І ўвогуле змены ў тэмпах рэфармавання эканомікі непазбежныя, але ў бок сацыяльна арыентаванай рынкавай эканомікі, а не крымінальнай».

Юры Хадыка, намеснік старшыні БНФ:

«Я хачу шчыра павіншаваць Барыса Ельцына з перамогай, якая, безумоўна, паспрыяла развіццю дэмакратыі ў Расіі. І, дарэчы, у нас таксама. У мяне ёсць і асабістыя падставы віншаваць расійскага прэзідэнта, бо, калі я быў зняволены пасля падзей 26 красавіка, Ельцын адназначна выказаўся ў маю падтрымку, у падтрымку дэмакратыі ў Беларусі. Пераабранне Ельцына стварае дадатковыя ўмовы і для рынкавага развіцця нашай краіны. Ад Беларусі проста будуць патрабаваць паскарэння эканамічных рэформ, аб чым Ельцын, як вы памятаеце, ужо казаў у сваёй прамове ў Брэсце 22 чэрвеня.

Канечне, у мяне ёсць заўвагі адносна таго, як праводзілася перадвыбарчая кампанія ў Расіі. Па-сапраўднаму дэмакратычнай яе назваць вельмі цяжка. І тут мы на баку нашых праціўнікаў — камуністаў, якія, як і БНФ у Беларусі, знаходзяцца не ў роўных умовах з палітычнымі канкурэнтамі. Па сутнасці расійскія СМІ былі ў поўным распараджэнні Ельцына, што нельга лічыць добрым прыкладам. Безумоўна, дэмакратыі ў Расіі ёсць куды яшчэ развівацца. Што ж тычыцца зрухаў у нас, то я не чакаю хуткіх рэфарматарскіх крокаў. Канечне, прэзідэнт будзе зараз рабіць выгляд, што ён заўсёды падтрымліваў Ельцына, ўсё яго атачэнне будзе спяваць гімны расійскаму прэзідэнту, клясціся яму ў адданасці, а на самой справе мы зноў убачым спробы пабудаваць «рынкавы сацыялізм» у асобна ўзятай краіне. Усё ж у выніку гэта будзе спрыяць выхаванню палітычнай культуры на Беларусі. Не толькі паражэнні ў эканоміцы, але і знешнепалітычныя віхлянні, якія дэманструе Лукашэнка, дапамагаюць выбаршчыкам высвеtліць ягоную сутнасць».

Віктар Чыкін, адзін з лідэраў беларускіх камуністаў:

«Народы, як і жанчыны, часам перажываюць перыяды слабасці. Такую слабасць праявіла Расія, прагаласаваўшы за Ельцына. Наступствы будуць трагічнымі, у тым ліку і для Беларусі. Я не разглядаю перадвыбарчую кампанію ў Расіі як сумленную і дэмакратычную, паколькі расійскія СМІ на працягу двух месяцаў прапагандавалі выключна аднаго кандыдата. Гэта можна параўнаць з выбарам Канстанціна Чарненкі на пасаду генсека КПСС. У нас таксама варта чакаць пэўнага абвастрэння антыкамуністычнай палітыкі. Што ж да перспектываў далейшай інтэграцыі з Расіяй, то хутчэй усё адбудзецца наадварот. Гэта быў козыр Ельцына, каб набраць ачкі ў перадвыбарчай барацьбе, а зараз, пасля перамогі, Беларусь будзе патрэбная Расіі, як зайцу стоп-сігнал. Канечне, нашая эканоміка вельмі моцна залежыць ад расійскай, аднак менавіта таму справы ў ёй пойдуць яшчэ горш. Бо эканоміка Расіі ў час прэзідэнцтва Ельцына развівацца не будзе, ён паклапоціцца толькі пра тыя галіны, якія прадаюць сыравіну і іншыя багацці Расіі на Захад. У гэтым сэнсе і беларускай прамысловасці спадзявацца на развіццё не даводзіцца».

Апытанне правёў
Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

У Беларусі Зюганаў таксама прайграў

Як паведаміла расійская амбасада ў Мінску, у другім туры прэзідэнцкіх выбараў прынялі ўдзел больш за 4,5 тысячы грамадзян Расіі.

Галасаванне адбылося на шасці выбарчых участках, створаных у Мінску і Брэсце, а таксама ў расійскіх вайсковых часцях. На ўсіх участках Барыс Ельцын атрымаў 70—80 працэнтаў галасоў. Агульныя вынікі сведчаць пра пераканаўчую перамогу прэзідэнта Ельцына (3.500 галасоў). Генадзь Зюганаў сабраў толькі 800 галасоў расійскіх выбаршчыкаў на тэрыторыі Беларусі.

А.Д.

На здымку: галасаванне ў расійскай амбасадзе ў Мінску.

За праезд па «алімпійцы» давядзецца плаціць

Кабінет міністраў РБ выдаў пастанову аб спагнанні платы за праезд па аўтамабільнай дарозе Брэст — Мінск — граніца Расійскай Федэрацыі

Гэтае правіла ўводзіцца ў дзеянне з 1 лістапада 1996 г. Канкрэтныя стаўкі платы павінен вызначыць мінфін і міністэрства транспарту. Беларускіх аўтаўладальнікаў гэта пакуль не датычыць, два бліжэйшыя гады яны будуць карыстацца аўтастрадай бясплатна, а потым, відаць, і нашым давядзецца плаціць.

Платны прынцып, як адзначаецца ў пастанове, уводзіцца з мэтаю атрымаць дадатковыя сродкі на мадэрнізацыю, рамонт і ўтрыманне аўтамабільнай дарогі, развіццё сэрвісных паслуг.

М.Г.

Гарэлка пахне порахам

У мінулы аўторак у Мінску невядомы спрабаваў застрэліць заснавальніка фірмы «Сапфія».

Гэтая камерцыйная структура займалася гарэлачным бізнэсам і была партнёрам скандальна вядомай кампаніі «Торгэкспо».

Стрэлы прагучалі ў той момант, калі бізнесмен разам з целаахоўнікам выходзіў з ліфта ў пад'ездзе свайго дома на праспекце Машэрава. Адна куля трапіла ў жывот ахоўніка, а бізнэсмен не пацярпеў. Забойца знік, пакінуўшы на месцы злачынства пісталет Макарава з глушыцелем.

Б.П.

«Белінтурыст» і «Планета» – чарговыя ахвяры нацыяналізацыі

Прэзідэнт Лукашэнка падпісаў распараджэнне, у адпаведнасці з якім акцыянерныя таварыствы «Белінтурыст» і «Гасцініца «Планета» фактычна нацыяналізуюцца.

Іхняя маёмасць і акцыі забіраюцца ва ўласнасць дзяржавы і перадаюцца ў аператыўнае кіраванне міністэрству спорту і турызму. Праўда, дакумент прадугледжвае, што акцыянеры атрымаюць ад дзяржавы кампенсацыю за страчаныя акцыі па кошце на 1 студзеня 1996 г.

Паводле звестак газеты «Белорусский рынок», у закрытым акцыянерным таварыстве «Белінтурыст» прыватны капітал складаў больш за 70%, а ў адкрытым акцыянерным таварыстве «Гасцініца «Планета» кантрольны пакет быў у руках дзяржавы, а 25% акцыяў належала працоўнаму калектыву.

Б.П.

Сенсацыя ў купалазнаўстве

Дагэтуль лічылася, што наш выдатны паэт Янка Купала быў у сям'і Дамініка і Бянігны Луцэвічаў першынцам.

Аднак у Беларускім дзяржаўным гістарычным архіве ў Гродне захавалася метрычная кніга хросту Радашкаўскага касцёла за 1881 год. У ёй пад парадкавым нумарам 67 запісана, што 4 траўня 1881 года ў мінскіх месцічаў Луцэвічаў нарадзіўся сын Мікалай. Такім чынам, ён быў старэйшы за паэта на год і 2 месяцы, але, хутчэй за ўсё, неўзабаве памёр.

Сам Янка Купала ніколі не згадваў пра гэты факт — магчыма, не ведаў. Паказальна, што ў Купалы і ў ягонага невядомага дасюль старэйшага брата Мікалая былі адныя і тыя ж хросныя бацькі: Язэп Банцарэвіч ды Алімпія Замбржыцкая — жонка ўладальніка Вязынкі, дзе нарадзіліся абодва Луцэвічы.

Язэп ЯНУШКЕВІЧ

Дарэмна парламент пісаў прэзідэнту

Як стала вядома СВАБОДЗЕ, прэзідэнт Лукашэнка фактычна адмовіўся выступаць на сесіі Вярхоўнага Савета з дакладам аб становішчы дзяржавы.

Як ужо паведамляла СВАБОДА, старшыня парламента Сямён Шарэцкі не раз спрабаваў звязацца па тэлефоне з А.Лукашэнкам. Пасля шэрагу няўдалых спроб спікера Прэзідыум паслаў прэзідэнту пісьмовае запрашэнне. Цытуем на мове арыгінала. *«Уважаемый Александр Григорьевич! Президиум Верховного Совета РБ в соответствии с Конституцией РБ и утвержденной повесткой дня сессии Верховного Совета считает целесообразным и необходимым предложить Вам выступить на сессии Верховного Совета РБ с докладом о положении государства в приемлемое для вас время»*.

Атрыманы ў пісьмовым выглядзе адказ А.Лукашэнкі не стаў для Прэзідыума Вярхоўнага Савета больш прыемным за паўтаратыднёвае маўчанне. 1 ліпеня С.Шарэцкі зачытаў адказ прэзідэнта на паседжанні «дзевяці». Па словах дэпутата Уладзіміра Нісцюка, сэнс паслання да дэпутатаў заключаецца ў наступным: *«Прэзідыум не ўпаўнаважаны запрашаць, толькі па запрашэнні Вярхоўнага Савета прэзідэнт, у адпаведнасці з Канстытуцыяй, выступае з інфармацыяй, а Вярхоўны Савет яго не запрашаў»*. «Прэзідэнт тым самым даў зразумець, што яго наўрад ці трэба чакаць у парламенце,» — падкрэсліў У.Нісцюк. На ягоную думку, не адсутнасць запрашэння з боку Вярхоўнага Савета з'яўляецца прычынай адмовы прэзідэнта выступіць у Авальнай зале з дакладам аб становішчы дзяржавы. «На сённяшні дзень прэзідэнцкая ўлада не зусім гатовая да падобнай размовы, таму што, ведучы гаворку пра шляхі выхаду з крызісу, трэба даць яго першапрычыны. Прыйдзецца, значыць, прызнацца ў некаторых памылках, дапушчаных, у тым ліку, і пры рашэнні фінансава-крэдытных праблем, і пры валютным рэгуляванні, і іншых», — заявіў Уладзімір Нісцюк.

Раман ЮРЭВІЧ

На здымку: прэзідэнт не прыйдзе. «Колу» можна ставіць у лядоўню.

Шарэцкаму сорамна ехаць у Стакгольм

Да апошняга моманту беларуская парламенцкая дэлегацыя рыхтавалася адправіцца ў Стакгольм, дзе з 4 па 10 ліпеня пройдзе чарговая сесія Парламенцкай асамблеі Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтве ў Еўропе (АБСЕ).

25 чэрвеня Прэзідыум Вярхоўнага Савета нават прыняў спецыяльную пастанову аб накіраванні дэлегацыі на чале з Сямёнам Шарэцкім на гэты буйнейшы еўрапейскі форум. Але гром сярод, здавалася б, чыстага неба, грымнуў нечакана. І грымнуў ён у зале паседжанняў Прэзідыума...

1 ліпеня Старшыня Вярхоўнага Савета Сямён Шарэцкі на чарговым паседжанні заявіў, што адмаўляецца ўзначаліць дэлегацыю і ехаць у Швецыю. Яму сорамна за тое, што Беларусь пазбаўленая права голасу ў АБСЕ за няўплату членскага ўзносу (каля дзесяці тысячаў долараў), бо на валютны рахунак Вярхоўнага Савета Кабінет міністраў не пералічвае сродкі. Тым самым урад не выконвае закон аб дзяржбюджэце, у якім на знешнепалітычную дзейнасць Вярхоўнага Савета ў 1996 годзе закладзены 1 мільён долараў. За паўгода сваёй дзейнасці беларускія парламентарыі на замежныя камандзіроўкі затрацілі толькі каля 20 тысяч долараў. (Для параўнання: прыкладна ў такую суму вылілася ўсяго адна паездка расійскай дэлегацыі на сесію Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы). Да гэтага часу «эканомію» можна было назіраць толькі таму, што пераважная большасць дэлегацый Вярхоўнага Савета адпраўлялася за межы краіны «за кошт прымаючага боку».

Раман ЮРЭВІЧ

Галоўны дарадца вырашыў развітацца з Віннікавай

Заяву аб звальненні падаў кіраўнік групы дарадцаў пры Праўленні Нацыянальнага банка Беларусі У.Тарасаў

У.Тарасаў — доктар эканамічных навук, вядомы спецыяліст у галіне макраэканомікі і грашова-крэдытных адносін. Раней ён працаваў намеснікам дырэктара Інстытута эканомікі АН Беларусі.

З заявы, пададзенай на імя шэфа Нацбанка Т.Віннікавай, вынікае, што прычына звальнення — тая самая Т.Віннікава. У.Тарасаў піша, што яна праводзіць «разбуральную для эканомікі Беларусі грашова-крэдытную палітыку», прымяняе аўтарытарныя метады кіраўніцтва і г. д.

Як лічыць У.Тарасаў, сённяшняя палітыка Нацбанка прывядзе да развалу фінансавай сістэмы Беларусі. Так, за шэсць месяцаў 1996 г. Нацбанк ужо выдаў крэдытаў на 2,8 трлн. рублёў, хоць аб'ём крэдытавання на цэлы год быў запланаваны ў 2,7 трлн. А напярэдадні яшчэ «бітва за ўраджай», і калгасы абавязкова запатрабуюць грошай.

Такім чынам, У.Тарасаў — трэцяя асоба вельмі высокага рангу, якая пакідае Нацбанк за апошні час. Не так даўно, як памятаем, ад сваіх пасад былі адхіленыя намеснікі старшыні Праўлення Нацыянальнага банка М.Кузьміч і В.Заяш. Дарэчы, абодва трапілі ў бальніцу ў цяжкім стане — падвяло сэрца.

Усевалад РАГОЙША

Справа на 3 мільёны долараў

Прэзідэнцкія кантралёры абвінавачваюць дырэктара Мазырскага нафтаперапрацоўчага завода ў нанясенні буйных стратаў Рэспубліцы Беларусь

Прадстаўнік прэзідэнцкай службы кантролю, правяраючы нядаўна Мазырскі НПЗ, звярнуў увагу на адну падазроную аперацыю, якую кіраўніцтва завода ажыццявіла яшчэ два гады таму. На думку кантралёраў, гэта была вельмі дзіўная здзелка: завод перапрадаў вялікую партыю дзяржаўнай нафты (150 тыс. тон) двум камерцыйным фірмам («Белславнефть» і «Маркруз ТК»), якая дасталася ім фактычна за паўцаны.

У акце праверкі сцвярджаецца, што ў выніку гэтай аперацыі нашай дзяржаве былі нанесеныя страты на суму звыш 3 мільёнаў долараў — па віне генеральнага дырэктара НПЗ У.Здабнова і яго намесніка С.Мішына. Аднак кіраўніцтва завода не згаджаецца з гэтымі абвінавачваннямі і заяўляе, што ўсё рабілася ў «рамках існуючага заканадаўства» і дзяржава, маўляў, нічога не страціла. На чым баку тут праўда — няхай разбіраецца «бацька».

Барыс РАМАНОЎСКІ

ПРЭЦЭДЭНТ

Чыноўніку мінюста пагражаюць спатканнем у судзе

Свабодны прафсаюз Беларусі накіраваў у суд Цэнтральнага раёна г.Мінска іск у абарону сваёй годнасці.

Лідэр Свабоднага прафсаюза Г.Быкаў

У судзе СПБ мае намер дамагчыся ад адказнага чыноўніка міністэрства юстыцыі М.Сухініна абвяржэння распаўсюджанай ім інфармацыі і грашовую кампенсацыю за маральныя страты. Юрысты адзначаюць, што гэта першая ў гісторыі прафсаюзнага руху ў Беларусі справа, калі прафсаюз будзе судзіцца з канкрэтным дзяржаўным чыноўнікам.

Старшыня СПБ Генадзь Быкаў упэўнены, што калі дойдзе да суда, то справу яны выйграюць. Суд, на ягоную думку, не адбудзецца толькі ў тым выпадку, калі кіраўнік упраўлення міністэрства па грамадскіх аб'яднаннях Сухінін сам публічна прызнае сваю віну. Але гэтага чакаць наўрад ці варта. Хутчэй за ўсё кіраўнік не адкліча свае пісьмо, у якім сцвярджае, быццам «аргструктуры Свабоднага прафсаюза не маюць права дзейнічаць». Гэта — вытрымка з пісьма, якое спадар Сухінін накіраваў на магілёўскі завод «Зеніт» у адказ на запыт дырэктара наконт легітымнасці Свабоднага прафсаюза, філія якога пачала актыўна працаваць на прадпрыемстве. Міхаіл Сухінін паведаміў дырэктару «Зеніта», што СПБ перарэгістраваны міністам і мае пасведчанне №034, аднак быццам бы ягоныя структуры не маюць права працаваць, бо дзейнасць СПБ была прыпыненая ўказам Прэзідэнта РБ яшчэ 31 жніўня мінулага года.

Гэтае «рэзюме» паважанага юрыста выклікала абурэнне ў Свабодным прафсаюзе. У сваім лісце ў мінюст і ў іскавай заяве ў суд Г.Быкаў вымушаны быў нагадаць, што Канстытуцыйны суд яшчэ 8 лістапада 1995 г. прызнаў неадпаведным Канстытуцыі і законам Рэспублікі Беларусь пункт 1 указа прэзідэнта № 336, у якім Лукашэнка спрабаваў прыпыніць дзейнасць СПБ. «Верхам цынізму» і «сведчаннем прафесійнай непрыгоднасці» назваў Г.Быкаў пазіцыю, якую прадэманстраваў кіраўнік упраўлення міністэрства юстыцыі. «Прадстаўнік такой паважанай установы не можа не ведаць, што рашэнне Канстытуцыйнага суда не можа адмяніць ніхто. Калі дзяржаўны чыноўнік Міхаіл Сухінін свядома распаўсюджвае пра нас звесткі, быццам наша дзейнасць прыпыненая, ён нас абражае і павінен несці за гэта судовую адказнасць», — заявіў Генадзь Быкаў.

Лідэр Свабоднага прафсаюза паведаміў таксама, што іхняя арганізацыя вымушаная перайсці да тактыкі жорсткага юрыдычнага процістаяння да тых чыноўнікаў, якія палічылі сябе вышэйшымі за закон і бессаромна яго парушаюць. «Як толькі ўступіць у дзеянне прыняты парламентам закон аб крымінальнай адказнасці за невыкананне рашэнняў Канстытуцыйнага суда, мы адразу пачнем дамагацца ад пракуратуры ўзбуджэння спраў па ўсіх фактах, падобных да справы Сухініна», — запэўніў Генадзь Быкаў.

Алесь ПАЎЛОВІЧ

ГАЛАДОЎКА

Рамашэўскі будзе галадаць да перамогі

З 1 ліпеня віцэ-прэзідэнт Партыі аматараў піва Андрэй Рамашэўскі аб'явіў галадоўку. Гэтую інфармацыю СВАБОДА атрымала ад адваката Арсенія Скаруліса.

На крайнюю форму пратэсту А.Рамашэўскі вымушаны быў пайсці, каб дабіцца паскарэння судовага разгляду ягонай справы. Віцэ-прэзідэнт ПАП з 29 красавіка (больш за 2 месяцы) знаходзіцца ў следчым ізалятары МУС і дагэтуль чакае, калі ж Ленінскі раённы суд Мінска пачне разгляд заведзенай на яго крымінальнай справы, паводле якой А.Рамашэўскаму інкрымінуецца спальванне сцяга БССР 14 мая 1995 г. каля адміністрацыі прэзідэнта. Планавалася, што суд над А.Рамашэўскім адбудзецца да 27 чэрвеня, але цяпер з прычыны летніх вакацыяў суддзяў варта чакаць не раней за канец жніўня.

Па словах адваката, А.Рамашэўскі збіраецца працягваць галадоўку да перамогі. Калі, вядома, не падвядзе здароўе. А першыя сімптомы ўжо ёсць: лідар ПАП хворы на «традыцыйную» хваробу зняволеных — каросту, і з 1 ліпеня яго перавялі ў іншую камеру.

Раман ЮРЭВІЧ

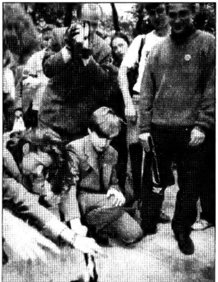

Здымак з архіва: студэнты і «аматары піва» спальваюць сцяг БССР каля адміністрацыі прэзідэнта. За гэтую акцыю А.Рамашэўскаму інкрымінуюць «злоснае хуліганства».

Канферэнцыя ў Гродна

У Гродна прайшла міжнародная канферэнцыя, прымеркаваная да 500-й гадавіны надання гораду Магдэбургскага права.

Тэма канферэнцыі — «Гістарычная памяць народаў Вялікага княства Літоўскага і Беларусі XIII—XX стагоддзяў». Навукоўцы з Беларусі, Літвы, Польшчы, Расіі, Украіны, Швейцарыі прадставілі больш за пяцьдзесят дакладаў, звязаных з мінулым нашай Бацькаўчыны.

Я.ЯНУШ

«Крывічы» супраць псеўданацыяналізму

Віцебская этнакультуралагічная арганізацыя «Саюз «Крывічы» распаўсюдзіла заяву, у якой папярэджвае пра магчымасць арганізацыі ў час правядзення фестывалю «Славянскі базар» паўнай «антыімперскай акцыі».

Як адзначаецца ў заяве, сама канцэпцыя фестывалю надуманая і рэалізуецца людзьмі, якія «не разумеюць сутнасці багацця культур славянскіх народаў». «Крывічы», у прыватнасці, звяртаюць увагу на адсутнасць беларускай, украінскай і іншых славянскіх моваў у рэкламным і дзелавым асяроддзі фестываля. У заяве падкрэсліваецца, што на фестывалі «дамінуе расійскі палітычны інтарэс, псеўданацыяналізм савецкага ўзору». Плануецца, што ў акцыі возьмуць удзел «нацыянальна-культуралагічныя арганізацыі з Расіі і Украіны».

БелаПАН

Pierre Cardin выбірае Бабруйск

Больш за 30 найменняў мужчынскага адзення «ад Кардэна» пачало выпрацоўваць бабруйскае народнае прадпрыемства «Славянка».

Адзенне з Бабруйска прадаецца ў Англіі, Галандыі, Германіі, Францыі і ЗША.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

Салодкае жыццё на сто мільёнаў

Амаль на 100 мільёнаў рублёў цукерак атрымаў па фіктыўных дакументах 25-гадовы жыхар Бабруйска на ААТ «Красный пищевик».

Хапіліся толькі ў канцы дня. Цяпер «ласуна» шукае міліцыя.

Іван ЗАСАДА

Выбух у Магілёве

Моцны начны выбух знішчыў аўтамабіль «мерседэс-230», які належаў буйному магілёўскаму прадпрымальніку.

На месцы памёр адзін з пасажыраў машыны, трое трапілі ў рэанімацыю.

Сымон ГЛАЗШТЭЙН

У Кіраўску забітых няма

Ніводнага забойства за 6 месяцаў гэтага года не адбылося ў Кіраўскім раёне.

Па гэтым паказчыку раён адзіны ў Беларусі.

Іван ЗАСАДА

Еще не все потеряно. Надежда – на молодежь

Я не совсем согласна с авторами статьи «Два года спустя», которая была опубликована недавно в вашей газете. Они пишут, что создать белорусскую нацию уже не удастся. Да, время упущено, но не все потеряно. Я возлагаю большие надежды на нашу молодежь, которая нынешней весной наконец-то заявила о себе. Я и раньше говорила, что политическая обстановка в Беларуси изменится в лучшую сторону, когда активизируется наша молодежь.

Беларусь отличается от других бывших советских республик своей очень сложной историей и имеет свои особенности. Это — из года в год, из столетия в столетие отрицательное влияние на нее российской империи, особенно последние 200 лет. Я имею в виду планомерную русификацию, искусственное сдерживание культурного развития (закрытие высших учебных заведений еще в XVIII столетии), физическое уничтожение белорусов, интеллигенции. Истории Беларуси в мои школьные годы (50—60-е) практически не уделялось внимания, зато историю России мы изучали скрупулезно. Люди имеют представление об истории БССР начиная с 1919 года, а что было до этого — большинству людей неведомо. О Великом княжестве Литовском по-настоящему я узнала семь лет назад. А раньше я думала, что мы русские, только на каком-то этапе своего развития отделились, отпочковались от нынешних русских. А мы, оказывается, совершенно самостоятельная нация, древняя, уникальная, только очень и очень невезучая.

За мои убеждения меня называли националисткой, даже фашисткой. К сожалению, таких людей (с куцым, ограниченным мышлением) очень много. Эти люди сами себя не уважают и не любят и идут, не осознавая того, путем самоуничтожения. И тот же Лукашенко не случайно сделался президентом. Он «продукт» коммунистической системы, лишенный чувства национального достоинства (хотя ведь он не чистокровный белорус) и избранный людьми с таким же сознанием, культурой и воспитанием.

Поэтому, я считаю, должно пройти некоторое время, возможно 15—20 лет. За это время естественным путем уйдут в мир иной люди старшего поколения и окрепнет, взрастится новая генерация. Я не теряю надежды на то, что мои сыновья, а потом и внуки всё же будут жить в свободной, счастливой и процветающей Беларуси и что возродится наш древний язык, культура и национальные традиции. А нашим потомкам, ни в чем неповинным, будет стыдно за первого президента, проводившего антинациональную политику, за «вождя славянских народов», как сейчас стыдно немцам за Гитлера, вождя арийской нации.

Хороший пример, подтверждающий мою мысль, можно привести в отношении евреев. Они были долгое время разбросаны по всему свету, не имели своего государства. А теперь за них можно только порадоваться: создали свое государство, собрались кто-откуда на своей земле обетованной, возродили свой давно забытый язык и достигли за короткое время расцвета. Так почему мы не можем быть нацией, белорусами? Ведь мы всегда были, по сравнению с ними, в лучшем положении, жили на своей земле столетиями. Язык наш белорусский хоть и в тяжелом состоянии, но его с успехом можно возродить.

С уважением — ваша читательница,

Евгения КОЗЛОВА,
47 лет, медик, г.Орша.

Тринадцать комиссаров

Я давно собираю сведения о бывших наркомах НКВД времен БССР. Странно, но в белорусских и советских энциклопедиях отсутствуют такие товарищи, как Берман, Наседкин, Цанава и им подобные лица. Гитлера, Гиммлера, Геббельса мы не вычеркнули из истории, а советских кровавых наркомов взяли и запамятовали. Несправедливо это.

Чтобы получить кое-какие биографические сведения о некоторых наркомах НКВД БССР, я вынужден был обратиться с письмом в МВД Республики Беларусь. Недавно получил в ответ официальный реверанс первого заместителя министра внутренних дел Беларуси Фарида Канцерова. Цитирую: *«Выполнить Вашу просьбу не представляется возможным в связи с тем, что в настоящее время проводятся исследования и продолжается сбор материалов...»* Видимо, «собирать» будут еще долго.

Поэтому я прошу газету СВАБОДА опубликовать прилагаемый мною список 13-ти товарищей, которые в разное время возглавляли это печально известное ведомство.

Иванов С.В. (1 января — 3 февраля 1919 г.). В 1955 г. умер по старости.

Ангаретис (Алекса) З.И. (февраль — август 1919 г. Лит.— Бел.ССР). В 1940 г. расстрелян.

Адамович И.А. (нач. 1921 г.). В 1937 г. покончил жизнь самоубийством.

Мертенс С.А. (1921 г.). В 1937 г. расстрелян.

Молокович П.Д. (1922—1923 гг.). В 1937 г. расстрелян.

Чернушевич Д.С. (с марта 1924 г.). В 1938 г. расстрелян.

Хацкевич А.И. (с апреля 1925 г.). В 1937 г. расстрелян.

Сташевский А.О. (с 1926 г.). В 1938 г. расстрелян.

Пилляр Р.А. (1929—1930 гг.). В 1937 г. расстрелян.

Молчанов Г.А. (1931—1937 гг.). В 1937 г. покончил жизнь самоубийством.

Берман Б.Д. (март 1937 г. — май 1938 г.). В 1939 г. расстрелян. Под его патронажем было уничтожено в БССР более 100 тысяч человек.

Наседкин А.А. (май — декабрь 1938 г.). В 1939 г. расстрелян.

Цанава (Скарсашвили) Л.Ф. (декабрь 1938 — 1952 г.). В 1955 г. расстрелян. Сколько на его счету загубленных человеческих жизней, пока точно неизвестно, ибо архивы с уголовным делом Цанавы находятся за семью замками.

Как видим, всех тех, кто осуществлял и олицетворял советскую власть, либо самих пустили в расход, либо они сами покончили с жизнью. Да, правда всегда страшна. Особенно правда времен коммунизации.

Александр ШУСТОВСКИЙ,
г.Борисов.

Из маленького огня – в большое полымя

Уважаемая редакция!

Пишу письмо и чувствую какое-то странное головокружение. Разумеется, не от успехов. Скорее от недоедания, которое уже становится хроническим. Пенсии хватает лишь на две недели — на одни простые харчи, без всяких излишеств. Теперь вот осталась горстка сахару и ломоть нашей насущной «черняшки». Все больше приходится лежать, чтобы сохранить физические силы. А они, как никогда, нужны для обработки дачного клочка земли, на который у нас, пенсионеров, последняя надежда. Последняя пристань.

Мы сетовали на режим Кебича—Шушкевича. И напрасно. Тогда можно было прожить на пенсию, среднюю зарплату. Весь месяц, хотя худо-бедно, но пропитаться и оплатить коммунальные услуги, даже кое-что приобрести из промтоваров. А теперь вот попали из маленького огня в большое полымя!

В июле исполняется два года президентскому правлению. Что же принесла эта новая система простому человеку? Еще большее мучительное прозябание, беспросветность и нищету. Почему? Да потому, что все делается со стороны президента не то, и не так. Даже простому смертному это понятно.

Зато разбухает день ото дня полицейско-жандармский и чиновничий аппарат. Создается впечатление, что нынешняя президентская власть существует только ради власти и готова пойти на любые репрессии против народа, чтобы ее сохранить и отнюдь не для наведения порядка в стране.

Давайте перечислим эти структуры: органы МВД, КГБ, Внутренние войска, ОМОН, Спецназ, Служба безопасности президента. Наверное, скоро будет и «Спецзад» (команда для выполнения спецзаданий). А чего стоит эта пресловутая «вертикаль» — рассадник казнокрадства и коррумпированных манипуляций! Помимо того, что они «пожирают» огромную долю национального бюджета (а зарплата у них, дай бог каждому!), так еще творят беззаконие и произвол над честными беззащитными людьми-патриотами. За каждое проявление инакомыслия или «крамольного» действия они нас бьют и пикнуть не дают.

Фавориты президента и некоторые пристрастные журналисты, политологи, экономисты на все лады расхваливают действия президента, талдычат о якобы проводимых реформах, об антикризисной программе, сулят нам блестящую перспективу лучшего будущего. Так и хочется возразить им: нет никаких конкретных реформ, как и самой программы. Есть только словоблудие, демагогия, прополаскивание мозгов пустыми речами и заверениями. Происходит все, как в той пословице: «Семь верст до небес, и всё лесом».

И с какими бы странами не затевали интеграцию наши руководители, какие бы планы не строили об улучшении положения — все они обречены на провал, потому что во главе государства стоят выходцы из партийной элиты, в том числе и президент, которые даже при желании вряд ли могут изменить ситуацию к лучшему, ибо в основе их государтсвенной и политической деятельности лежат такие порочные вещи, как ложь (на практике — обман), авантюризм и жестокость.

КАЦКЕВИЧ Леонид Николаевич,
учитель-пенсионер, г.Волковыск Гродненской обл.

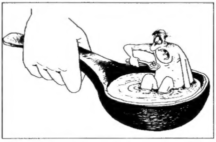

РАДКІ З ЛІСТОЎ

Узяцца за пяро мяне вымусіла маё гаротнае жыццё. Мне 50 гадоў, я не п'яніца, не гультай, не абібок, не прайдзісвет. Але незаконна звольненая з працы, хоць за свае 30 гадоў працоўнай дзейнасці не мела ніводнай заўвагі. Куды б я не звярталася, усе мае скаргі напраўляліся па месцы жыхарства — у Пастаўскі райвыканкам.

Нарэшце, трапіла я на прыём у адміністрацыю прэзідэнта. Мяне там прыняла ў юрыдычным аддзеле дзяўчынка, такая размаляваная, у кароценькай спадніцы, што толькі грэх і прыкрыты. Калі яна мяне выслухала, то і кажа: «Чем я вам могу помочь?» Я ў яе спытала: «А чаго ты тут сядзіш?» Высветлілася, што яна з Магілёўшчыны, зямлячка нашага «паважанага» Рыгоравіча.

Людміла ПЯТРОВА,
г.Паставы, Віцебскай вобл.

Прачытаў у СВАБОДЗЕ інфармацыю «Куды ідуць бюджэтныя грошы». Пра гэта можна было здагадацца і раней. А цяпер гэта відавочна. Калі з бюджэту міліцыя ды АМОН атрымоўваюць грошы спаўна ў параўнанні з іншымі бюджэтнымі ўстановамі, якім не застаецца амаль нічога, калі ў сяржанта 3,5 мільёна на ўсім гатовым, то ясна чаму іх так многа і чаму яны гэтак жорстка лупцуюць мірных жыхароў. Хто плоціць грошы, той заказвае музыку.

А.МАІСЕЕНКА,
інжынер, г.Мінск.

История повторяется?

Хочу предложить читателям СВАБОДЫ некоторые исторические параллели.

В 1760 году на родственной и зависимой от Франции Корсике родился **Наполеон Бонапарт**. Когда ему исполнилось *29 лет* (1789 г.), во Франции закончилась эра мягкой тирании Людовиков и начались времена демократической нестабильности, вылившиеся в хаос Французской революции. Его результатом стало разрушение полуфеодального хозяйства страны, обнищание широких масс, территориальные потери. К *39-ти годам* (1799 г.) Бонапарт путем политических интриг, ложных разоблачений бывших покровителей, силовыми действиями против них, а также благодаря фамильярно-панибратским речам → превратился из капитана артилерии в известного на всю Францию генерала «из народа». Защитник обездоленных обещает долгожданный порядок, благосостояние и Великую Францию. Преданные кумиру солдаты делают его сначала командующим французской армией, а затем формальным и наконец полновластным правителем Франции. К *44-м годам* (1804 г.) Наполеон — император. Далее почти непрерывные захватнические войны. Главный поход в *52 года* (1812 г.) заканчивается крахом. Смерть в *56 лет* (1816 г.).

Последствия — миллионы погибших, невиданные до этого разрушения по всей Европе.

В 1889 году в родственной и зависимой от Германии Австрии родился **Адольф Гитлер**. *29-летним* (в 1918 г.) он увидел конец эры мягкой тирании кайзеров и начало демократической нестабильности Веймарской республики, вылившейся в хаос великой депрессии. Его результатом стало разрушение полуфеодального хозяйства страны и всеобщее обнищание, усугубленное предшествующими территориальными потерями.

К *39-ти годам* (1928 г.) Гитлер путем интриг, ложных разоблачений и силовыми действиями (погромы, «пивной путч»), а также фамильярно-панибратскими речами обретает известность на всю Германию. Превращается из рядового члена нацистской партии в «народного трибуна». Он обещает долгожданный порядок, защиту обездоленных немцев, благосостояние и Великий Рейх. Преданные кумиру немцы в два этапа делают Гитлера к *44-м годам* (1933 г.) — фюрером Третьего Рейха.

Далее почти непрерывные войны. Главный поход в *52 года* (1941 г.) заканчивается крахом. Смерть в *56 лет* (1945 г.).

Последствия — десятки миллионов погибших, полмира в руинах.

В 1954 году в родственной и зависимой от России Беларуси родился **Александр Лукашенко**. *29-летним* он увидел конец эры мягкой тирании брежневско-андроповской КПСС (1983 г.) и начало горбачевской демократической нестабильности, вылившейся в постперестроечный хаос. Его результатом стало разрушение полуфеодального хозяйства СССР, всеобщее обнищание и территориальные потери.

К *39-ти годам* (1993 г.) Лукашенко путем политических интриг в парламенте, ложными разоблачениями антикоррупционной комиссии и фамильярно-панибратской манерой говорить обретает популярность на все СНГ, превращаясь из простого депутата в «народного борца за справедливость», в «своего парня». Он обещает долгожданный порядок, защиту обездоленных трудящихся, православных славян, благосостояние и обновленный СССР.

Преданные кумиру православные трудящиеся ведут Лукашенко через белорусское президентство и формальное возглавление сообщества с Россией к конечной цели. В *44 года* (1998 г.) А.Лукашенко становится...

Владимир ВОЙТЮЛЕВИЧ,
строитель, г.Минск.

туристическое агентство
VIP-TOURS
тел. (017) 229-22-22,276-84-82
факс 276-85-64
г. Минск, ул. Энгельса 16/36

Лечение в Друскининкае
санаторий «Нямунас», любое количество дней: от 7 до 24, стоимость: $14 в сутки (наличие загранпаспорта не обязательно)

Дом отдыха «Нарочь»
12 дней, стоимость: от 1.720.000 рублей. Ежедневные обзорные полеты на вертолете Ка-26 в районе озера Нарочь и его окрестностей.

КИПР - от $578 ИСПАНИЯ - от $745 БОЛГАРИЯ - от $375 ТУРЦИЯ - от $690

Што лепш – іконы ці мегафоны?

На пытанні СВАБОДЫ адказваюць лідэры Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі «Народная Грамада» Мікалай Статкевіч і Леанід Сечка

СВАБОДА ўжо паведамляла, што сустаршынямі новай палітычнай арганізацыі абраныя Леанід Сечка і Мікалай Статкевіч. Сустаршынства — з'ява даволі рэдкая ў палітычным жыцці Беларусі, дзе апошнім часам усё прасякнута барацьбой за адзінаасобнае лідэрства. Тым больш цікавою нам уяўляецца гэтая сітуацыя.

Звяртаючыся да лідэраў БСДП, карэспандэнт СВАБОДЫ папярэдзіў іх, што абодвум будзе задаваць адныя і тыя ж пытанні. Як бачыце, ні Леанід Сечка, ні Мікалай Статкевіч не адмовіліся ад гэтага даволі своеасаблівага для прадстаўнікоў адной партыі інтэрв'ю, што можна толькі вітаць. Значыць, нас разумеюць: мы не збіраемся сутыкаць палітыкаў-партнёраў, а хацелі б ім дапамагчы ўзаемадапоўніць адзін аднаго.

Мікалай СТАТКЕВІЧ

Леанід СЕЧКА

— Што ў першую чаргу неабходна зрабіць, каб выйсці з сённяшняга крызіснага становішча?

Мікалай Статкевіч: Першы палітычны крок — змена ўрада. На жаль, прэзідэнт не здолеў сабраць каманду прафесіяналаў, якія былі б здольныя рэфармаваць нашую эканоміку. Перш за ўсё таму, што ён не можа працаваць з людзьмі, якія сябе паважаюць. Калі прэзідэнт не пойдзе на рэфармаванне ўрада, відаць, спатрэбіцца такі крок, як унясенне зменаў у Канстытуцыю, каб урад, асабліва яго эканамічная частка, прызначаліся не прэзідэнтам, а парламентам. Далей пачнуцца эканамічныя крокі па схеме, вядомай на прыкладзе нашых суседзяў — Польшчы, краін Балтыі.

Леанід Сечка: У першую чаргу я б прапанаваў змену часткі ўрада, якая адказвае за эканоміку. Параіў бы правесці шырокія палітычныя кансультацыі і прызначыць тых, хто здольны праводзіць сапраўдныя рэформы. Ідэю ўрада народнага даверу не трэба ўспрымаць так, быццам прапануецца звесці лебедзя, рака і шчупака. У абноўлены ўрад трэба запрасіць прафесіяналаў, але зрабіць гэта на падставе шырокіх палітычных кансультацый.

— Ці падтрымліваеце вы прапановы, накіраваныя на абмежаванне ўлады прэзідэнта?

М.Статкевіч: Цалкам падтрымліваю такую прапанову. Паўтаруся, што прэзідэнт магчыма, і хоча рэфармаваць эканоміку, але не можа. Яму трэба дапамагчы тым, што «пазычыць» у яго магчымасць кіраваць эканомікай, даручыўшы гэтую складаную працу кампетэнтным спецыялістам. А ён хай гуляе ў тэніс.

М.Сечка: Тут я падзяляю пазіцыю нашай фракцыі «Саюз працы» — абвясціць мараторый на ўсялякія змены ў Канстытуцыі. З якога б боку такія прапановы ні гучалі. Трэба ўсім прытрымлівацца прынцыпу: ёсць Канстытуцыя, і ў яе рамках павінны дзейнічаць усе — і прэзідэнт, і парламент. Але згодны, што пэўнае пераразмеркаванне адказнасці неабходнае, толькі гэта можна зрабіць, не парушаючы Канстытуцыі. Калі прэзідэнт больш увагі прыдзеліць стратэгічным пытанням, а ўрад цалкам адказваў бы за справы ў эканоміцы, было б, магчыма, лепш.

— Ацаніце вынікі двухгадовай дзейнасці А.Лукашэнкі на пасадзе прэзідэнта, вызначыўшы плюсы і мінусы.

М.Статкевіч: Пачну з плюсаў. Нягледзячы на цяжкасці, мы ўсё ж застаемся незалежнай дзяржавай, хоць гэта не дасягненне, а абавязак прэзідэнта — захоўваць незалежнасць. У плюсы можна запісаць канчатковае ўвядзенне беларускай валюты, адноснае запавольванне інфляцыі. Але мінусаў больш. Пачну з развейвання ілюзіі, быццам бы магчыма вярнуцца ў добрае мінулае. Замест таго, каб пераадольваць гэтую настальгію, Лукашэнка яе распальвае. У выніку ён сам стаў заложнікам ілюзій і вымушаны іх падтрымліваць, што рабіць з цягам часу ўсё складаней. Дарэчы, гэты мінус перашкаджае ва ўсіх сферах — у эканоміцы, палітыцы, культуры. Ілюзія вяртання ў мінулае не дае нам будаваць нармальную краіну — і ходзім па коле, як сляпыя коні ў шахце. Яшчэ большы мінус — за два гады прэзідэнт расколоў нацыю. Прыклад: дэлегацыя нашай партыі ўскладала 3 ліпеня кветкі на вайсковых могілках, мы прыйшлі з бел-чырвона-белым грамадоўскім сцягам, сярод нас былі не толькі прадстаўнікі новай палітычнай хвалі, але і даўно вядомыя ў палітыцы людзі, такія, як паважаны Георгій Таразевіч. І вось на могілках да нас падыходзіць старая жанчына і выказвае абурэнне сцягам. Але нагадаю, што два гады таму нават ветэраны пачалі ўжо прызвычайвацца да гістарычнай сімволікі, у нас ішлі тыя ж працэсы адносна гістарычных сімвалаў, якія назіраліся на Украіне, у Расіі. Усё вярнулася да 91-га года: зараз моладзь ходзіць пад аднымі сцягамі, старыя ўхваляюць сваю сімволіку. Нацыю раскалола ўзаемная нянавісць, якую спарадзіў прэзідэнцкі рэферэндум.

Л.Сечка: Гэта складанае пытанне. Канечне, трэба сыходзіць з таго, што сённяшняе эканамічнае становішча вельмі складанае, хоць я не сказаў бы, што менавіта прэзідэнт стаў тормазам да развіцця рынкавай эканомікі. Але мы маем то, што маем. Вынікі ўсё ж паказваюць, што прымаюцца не тыя захады, якія б садзейнічалі развіццю. Паўтаруся: выканаўчая ўлада не выконвае эканамічную частку сваіх абавязкаў, і прэзідэнт, пэўна, не спатрабаваў з яе за гэта, як трэба.

— Якія захады трэба рабіць Вярхоўнаму Савету, каб не дапусціць дыскрэдытацыі заканадаўчай улады?

М.Статкевіч: Магчымасці ў ВС вельмі абмежаваныя, бо ўсе ўладныя рычагі знаходзяца ў руках прэзідэнта. Сёння ВС не можа нават паставіць пытанне аб абмежаванні паўнамоцтваў прэзідэнта, бо той адразу яго распусціць. Такое пытанне можна будзе падняць, калі напружанасць у грамадстве дойдзе да пэўнай ступені і абмежаванне пачне выглядаць як выйсце для ўсіх бакоў. Нават для прэзідэнта. Калі ён з задавальненнем скажа: «Ды бярыце вы гэтую эканоміку!» Парламент зможа прыняць гэтае рашэнне, толькі абапіраючыся на падтрымку грамадскасці.

Л.Сечка: Як ні банальна гучыць, але я бачу адно выйсце — працаваць. Чым больш ініцыятыў, тым лепш. Вось прэзідэнт падтрымаў ініцыятыву нашай фракцыі аб стварэнні бяздзернага поясу ў цэнтры Еўропы, і гэта ўжо працуе на імідж усяго парламента. Мы павінны ўпарта выконваць абавязкі, якія на нас усклалі выбаршчыкі.

— На каго Вы ўскладаеце адказнасць за абвастрэнне палітычнага становішча ў краіне ў выніку веснавых падзеяў?

М.Статкевіч: Асноўную адказнасць я ўсё ж такі ўскладаю на ўлады. Яны правакавалі сутыкненні, што я бачыў на свае вочы. Калі б нават міліцыя не чапала моладзь, то кожная наступная акцыя збірала б менш удзельнікаў. Аднак праявіліся пэўныя хібы і ў БНФ. Адзначу добрае мастацкае афармленне іхніх калонаў, выдатную сістэму інфармавання, але падчас правядзення акцый адчуваўся недахоп вопыту і падрыхтаваных людзей. Асабліва 26 красавіка. Арганізатары павінны быць гатовымі да жорсткага кіравання. У галаве калоны месца не жанчынам з іконамі, а мужыкам з мегафонамі.

М.Сечка: Нашая фракцыя ў свой час прымала заяву аб тых падзеях. Мы не здымаем адказнасці з абодвух бакоў. Таксама як і з гарадскіх уладаў, якія не здолелі забяспечыць парадак, а яшчэ раней не знайшлі паразумення з арганізатарамі акцый. Але і іншы бок праявіў не лепшыя свае якасці, у нейкім сэнсе справакаваўшы жорсткі варыянт адказу з боку ўлады.

— Якія дачыненні, на Вашую думку, пажадана мець Беларусі з Расіяй?

М.Статкевіч: Гэта павінны быць сяброўскія дачыненні, з павагай да ўзаемнага суверэнітэту. Канечне, калі быць рэалістамі, прызнаем: Расія будзе і надалей умешвацца ў нашыя ўнутраныя справы — інакш немагчыма пры нашых сувязях. Але тут пытанне ў нас саміх: да якой ступені мы будзем гэта дазваляць?

М.Сечка: Як кажуць, вопыт добры настаўнік, але ён дорага бярэ за навучанне. Не трэба нічога прыдумваць новага, лепш скарыстацца тым, што ўжо напрацавана ва ўсім свеце. Трэба захаваць спецыфіку нашых адносін з Расіяй — перш за ўсё іх братні характар. Але не забывацца, што дачыненні павінны быць партнёрскімі.

Запісаў
Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

КАДРЫ

Табе і больш нікому

Віцэ-прэм'ер Уладзімір Русакевіч і міністр аховы здароўя Інэса Драбышэўская.

МЕРКАВАННЕ

Пагоні адвакаты непатрэбныя

Апошнім часам, у сувязі з 700-годдзем нашага гістарычнага сімвала Пагоня, можна пачуць прымірэнчыя галасы. Маўляў, трэба папрасіць «бацьку», каб ён дазволіў называць старажытны герб «нацыянальным», а ягоны — няхай ужо будзе нашым «дзяржаўным». Аўтары падобных прапановаў як быццам дбаюць пра лёс Пагоні. Але яны не разумеюць, што «бацька» на такое не згодзіцца і што прыніжацца перад ім — значыць прыніжаць тым самым наш беларускі герб.

Увогуле не трэба псаваць афіцыйную радасць з нагоды таго, што нарэшце — праз год пасля рэферэндуму — «сучасная беларуская дзяржаўная сімволіка атрымала навуковае і геральдычнае абгрунтаванне». Прэзідэнт, як вядома, дзеля гэтага прыдумаў нават спецыяльны конкурс, выдаўшы ўказ з даволі нясладнай назваю «Аб некаторых мерах па забеспячэнні статусу дзяржаўнай сімволікі». За паўгода на гэты конкурс з 10 мільёнаў адгукнулася 27 чалавек! Сярод іх паэт, камандзір партызанскай групоўкі падрыўнікоў, студэнтка-першакурсніца...

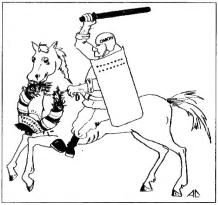

Што ж яны там напісалі ў сваіх «аўтарскіх тэкстах»? Цікава было б пачытаць! Але і так можна даўмецца. Бо ў траўні, калі праводзілася новае свята «сучаснай» сімволікі, галаву над гэтым давялося ламаць усім раённым і гарадскім кіраўнікам вертыкалі. У райцэнтрах каля помнікаў Леніну тады ўзнялі сцяг і «навукова абгрунтавалі» яго існаванне прысутнай публіцы. У Лідзе, напрыклад, старшыня райвыканкама А.Блюднік глыбокадумна прамовіў наступнае: «Сённяшні сцяг і герб Рэспублікі Беларусь поўнасцю адпавядаюць нашай краіне як па колеры, так і па афармленні, выражаюць яе каларыт і мэтанакіраванасць». Шкада, што вертыкальныя начальнікі не прыслалі сваіх варыянтаў на прэзідэнцкі конкурс — дзеля масавасці.

А што да гэтай самай «мэтанакіраванасці», дык яе да Пагоні ніяк не прышпіліш. Хіба што шукаць нейкія кампрамісныя рашэнні. Напрыклад, што само сабой напрошваецца, замест крыжа на шчыце рыцара намаляваць зорку або серп з молатам — як сімвал будаўніцтва «рынкавага сацыялізму». Магчымы і такі варыянт: рыцарскі шчыт замяніць гербам Шклова. Можна і яшчэ што-небудзь незвычайнае прыдумаць «дзеля кампрамісу», але ці варта?

Сяргей АСТРАЎЦОЎ

Языков на свете много.
Выберите главный -
АНГЛИЙСКИЙ
для школьников 8-15 лет
с 5 по 19 августа (самолёт)
Проживание в старинном г.Гастингс (95 км от Лондона), в семьях. До обеда – занятия, после обеда – общение со сверстниками со всей Европы, спорт, экскурсии. Постоянный присмотр опытных педагогов.
В АНГЛИИ
Delius-TeRa
Минск, ул. Короля, 23, к.13
тел. (017) 226-56-73, 220-86-71
Лицензия № 1758 от 20.12.94

Промышленность как движущая сила

Практически ни одна неделя не обходится без стычек рабочих с администрацией по поводу выплат зарплаты

Сложившаяся в последнее время экономическая ситуация говорит о том, что срок, отведенный нынешней власти, постепенно близится к концу. Кризисные тенденции наблюдались и раньше, но теперь вышли на совершенно новый уровень.

Прежде всего, стоит отметить крайне резкое ухудшение положения промышленности, которая фактически является основой белорусской экономики.

Во времена Кебича проблема неконкурентоспособности белорусских предприятий, объясняемая высокими издержками производства, решалась за счет высокого уровня инфляции и низких процентных ставок за кредиты. Предприятия при постоянном росте курса доллара спокойно закладывали стоимость кредитных ресурсов в цену продукции. Рост цен позволял не беспокоиться о реализации продукции и возврате полученных кредитов.

Борьба с инфляцией и, прежде всего, стабилизация курса доллара разрушила сложившуюся схему. Государством были предприняты попытки обеспечить приемлемый уровень конкурентоспособности белорусской экспортной промышленности за счет снижения торговых издержек с основным потребителем белорусской продукции и поставщиком сырья — Россией. Итогом подобных попыток стало соглашение о Таможенном союзе. Но как оказалось, российские цены на сырье стали уже едва ли не выше мировых, конкуренция на рынке ощутимо возросла и рентабельность белорусских предприятий стала резко падать. Еще более эту проблему усилило сохранение в течение долгого времени фиксированного курса доллара, сделавшего белорусский экспорт слишком дорогим.

В последнее время финансовое положение множества белорусских предприятий значительно ухудшилось. Более 30% из них являются убыточными, рентабельность многих других приближается к нулевой отметке. Чуть ли не весь прирост объема продукции оказался на складах предприятий, не будучи реализованным. Самое же главное свидетельство обострения ситуации — массовые задержки выплаты заработной платы, вызвавшие рост волнений среди рабочих. Практически ни одна неделя не обходится без стычек рабочих с администрацией по поводу выплат зарплаты.

Можно констатировать, что в числе способов повышения конкурентоспособности белорусской промышленности — реструктуризация и реформирование предприятий, направленные на снижение издержек. Однако этот процесс потребует, прежде всего, снижения числа работающих на предприятиях и прочих непопулярных мер.

В сходном положении находятся и другие секторы экономики. Так, ранее банковская система была едва ли не единственным предметом гордости белорусских властей, особенно на фоне банковских кризисов в соседних странах — Латвии, Литве, России. Однако последние события показывают, что эта волна докатилась и до нашей страны — половина белорусских банков являются убыточными. Причем главная проблема не в банкротстве отдельных из них, а в кризисе платежей. Сейчас расчеты между предприятиями затягиваются на долгое время именно по вине банков, которые находясь в сложном финансовом положении, задерживают перевод средств. А остановка платежей означает остановку всей экономики. Именно на этой грани сейчас и находится Беларусь.

Новые черты появляются и в ситуации с государственным бюджетом. Тяжелое состояние в промышленности отразилось на собираемости налогов — по различным оценкам 50—60% от запланированного, — что привело к истощению государственных финансов. Попытки финансирования государственных расходов за счет коммерческих банков (например, выдача заведомо невозвратных кредитов госпредприятиям и Фонду социальной защиты населения) усугубили и так не самую лучшую ситуацию в банковской системе. Государство оказывается неспособным выполнять свои функции и, похоже, начинает это осознавать. Чем, кроме инстинкта самосохранения, можно объяснить 100-процентное увеличение зарплаты опоре настоящей власти — ОМОНу, в то время как остальные менее влиятельные бюджетники месяцами не получают зарплаты.

С другой стороны, в сложившейся ситуации пойти на реформы означает для А.Лукашенко потерю большей части его электората, который цементирует его власть по отношению к иным группировкам и заставляет их терпеть эту личность на президентском посту.

Напряженность в подобной ситуации возможно несколько ослабить инфляционным путем — массовой эмиссией денег в целях предотвращения социального взрыва. Однако такая методика может улучшить положение лишь на короткий отрезок времени, после чего проблемы усугубятся еще и необходимостью борьбы с гиперинфляцией.

Положение Лукашенко близко к безвыходному — либо разрушение белорусской промышленности и возникающие социальные проблемы, либо ее реформирование и те же социальные проблемы. Пока трудно сказать, кому наилучшим образом удастся использовать сложившуюся ситуацию, однако вероятность того, что в ходе неизбежных волнений «всенародноизбранный» будет принесен в жертву и сделан козлом отпущения, весьма высока.

Алесь САДОВСКИЙ

ДЕЛОВЫЕ ЛЮДИ

Свежий хлеб «от Сташевского»

Предпринимательство как организованное и цивилизованное явление характерно сегодня преимущественно для столицы и крупных городов Беларуси. Тем не менее в деревне также есть действующие и производящие частные предприятия.

Одно из них — Дом быта в деревне Озеро Узденского района, расположенной на 31-м километре шоссе Минск—Слуцк. К сожалению, это единственное частное предприятие такого рода и в районе, и в Минской области.

Его хозяин, Анатолий Сташевский, в свое время выкупил простаивающее (по причине неплатежеспособности населения) предприятие районной службы быта. Естественно, что для совершения акта покупки требовались, во-первых, деньги. Во-вторых, от покупателя требовали сохранения рабочих мест и набора оказываемых услуг.

Что касается денег, то здесь «паспрыяла» теща, продав корову. А второе условие Сташевскому помогла выполнить собственная предприимчивость и нерасторопность потребительской кооперации. Это рожденное советской властью ведомство и в новых условиях ведет себя традиционно, предлагая сельскому потребителю ассортимент, где главными продуктами являются соль и спички.

Помимо парикмахерской, швейного цеха и радиотелеремонтной мастерской, жизнь которым в деревне Озеро сохранил Сташевский, он организовал и совершенно новое, социально значимое дело: производство хлебобулочных (за исключением черного хлеба) изделий. Хлебопекарный цех был построен за счет кредита, полученного в Белорусском фонде финансовой поддержки предпринимателей. По словам «пекаря», он дал крестьянам то, чего они не имели в течение 70 лет, — свежий хлеб. Теперь, как утверждают очевидцы, бабки ходят за хлебом только «к Сташевскому».

И всё же «концерн Сташевского» выживает в основном благодаря коммерческой деятельности. То есть деятельности, вызывающей наибольшее раздражение всякого начальства и поэтому крайне уязвимой для «карающего» воздействия. А коль так, то неустойчивым остается и предприятие в целом.

Пока «социальные нагрузки» в виде хлебопечения и услуг населению, которые взяло на себя предприятие, спасают Сташевского от начальственного гнева. Тем не менее достаточно последовательно проводится тактика «на удушение», в которой бюрократические проволочки — едва ли не самое безобидное средство. Все это обычно завершается уходом предпринимателей или в примитивную спекуляцию, или вообще из бизнеса. Так, например, случилось в колхозе им. Марата Казея Узденского района, где председателем стал бывший фермер. Посмотрим, выстоит ли Сташевский.

Константин СИНКЕВИЧ

типография
АСОБНЫ ДАХ
разработка и производство всех видов печатной продукции
т./ф. (017) 230 48 81, 248 90 77

EKO TOUR
Турбюро из Словакии
⇒ Индивидуальные и групповые туры
⇒ Семейный и детский отдых
⇒ Детский оздоровительный отдых
⇒ Экскурсионные туры по Словакии и Центральной Европе
предлагает
15-дневный тур в Словакию
- для детей до 15 лет – от $159,
- для студентов до 20 лет – от $185,
- для взрослых – от $199
В стоимость входит проезд, проживание, питание, а также гид, бассейн и незабываемые экскурсии в старинные замки.
Тел./факс в Словакии:
(8-10-42-89) 655-560
Тел. в Минске
(017) 230-46-19

Рэклама ў СВАБОДЗЕ
для турфірм гэтым летам
танней на
60%!
Тэл. 236-24-41

БІЗНЕС

«Залатыя» беларускія кветкі не вытрымліваюць канкурэнцыі

Кветкі — знак прыгажосці і прыемнасці чалавечага жыцця. Пры савецкай уладзе іх не хапала. Прыгадваюцца доўгія чэргі напярэдадні 8 сакавіка за змарнелымі фрэзіямі і, калі пашчасціць, мерзлымі цюльпанамі. Добра, калі хапала гваздзікоў рэвалюцыйнага колеру. На кірмашы яны каштавалі аднолькава дорага ў розных прадаўцоў «каўказскай нацыянальнасці».

Цяпер у Мінску кветкі — у вялікім асартыменце і любой колькасці. Гандляроў кветкамі можна падзяліцца на чатыры катэгорыі: абыякавыя, сонныя прадаўшчыцы дзяржаўнай прадукцыі; ветлівыя жанчыны з замежнымі лілеямі і ружамі; замораныя гаспадыні прыватных цяпліцаў; нарэшце, пужлівыя бабулькі з лясной ці дачнай кветкай. Адна адну лічаць канкурэнткамі: на аднаго пакупніка прыпадае каля дзесяці гандлярак.

Айчынная вытворчасць кветак, якая з даўніх часоў арыентуецца на савецкія святы, паступова вяне. Саўгасы скарачаюць плошчы або пераходзяць на больш выгаднае вырошчванне цыбулі, памідораў, салаты. У кіраўніцтве саўгаса «Кветкі» пры Мінскай ЦЭЦ-4 сказалі: «Нашыя кветачкі -- залатыя». Гэта ў сэнсе сабекошту. Асноўныя выдаткі прыпадаюць на электрычнасць і ацяпленне. Зімой тэмпература ў цяпліцах не перавышае 5°C — інакш саўгас збанкрутуе. Але ж дэфіцыт цяпла і святла адмоўна адбіваецца на таварным выглядзе ружаў і гваздзікоў.

У мінскім саўгасе «Дэкаратыўныя культуры» плошчу пад кветкамі скарацілі на гектар. Калі раней зразалі 2,5 мільёна штук, то цяпер — каля 1,6 мільёна. Кветкі збываюць па вельмі нізкіх коштах — 2 тысячы рублёй за гваздзік і 5 тысячаў за ружу. Аднак, калі палічыць усе рэальныя выдаткі і дадаць нармальную рыначную маржу, цана павінна быць на 40—50% вышэйшая. Раней не было праблем: не маючы выбару, пакупнікі бралі ўсё. А цяпер нават па нізкай цане не ўдаецца рэалізаваць прадукцыю, і частка раслінаў папросту гіне. Попыт на саўгасныя кветкі (чэзлыя і бляклыя) зніжаецца.

Створаная сёлета пры дзяржаўным прадпрыемстве «Мінскзеленбуд» гандлёвая фірма «Лілея» (аб'ядноўвае 8 крамаў у непрэстыжных мінскіх раёнах) узяла ў чэрвені толькі 15 тысяч кветак з саўгаса «Дэкаратыўныя культуры». Крыху болей бярэ закрытае акцыянернае таварыства «Мальва», якое трымае цэнтральныя кветкавыя крамы ў Мінску, але не спяшаецца разлічвацца з саўгасам.

Канкурэнты «Лілеі» і «Мальвы» — прыватныя фірмы. Крама «Кветкі» на вул. Першамайскай (уладальнік — «Белінтэрпрадукт») у мінулым годзе прадавала ізраільскія расліны, а сёлета вымушаная перайсці на беларускую прадукцыю: дарогу кветкам з Ізраіля перагарадзілі непасільныя падаткі і асабліва мытныя пошліны.

23-гадовая прыватная прадпрымальніца Каця займаецца продажам імпартаваных кветак, якія паступаюць праз Польшчу. Там у любую пару года — вялікі выбар самых розных кветак з Лацінскай Амерыкі, Афрыкі, Галандыі, Іспаніі. Вялікія, пышныя бутоны, шырокія пялёсткі, доўгія ножкі, нетрадыцыйныя колеры.

Каця гандлюе ў падземным пераходзе каля ГУМа. Кветкі тут ці не самыя дарагія ў Мінску (ад 15 да 40 тысяч рублёў за штуку), і прызначаныя яны або для самых багатых, або для сапраўдных фанатаў. Праўда, з пачаткам лета попыт крыху знізіўся, бо багатыя кліенты з'ехалі адпачываць у тыя ж заморскія краіны. Каця мае адукацыю настаўніцы пачатковых класаў, але па спецыяльнасці працаваць не збіраецца, бо «на настаўніцкія грошы сям'ю не пракорміш». Спачатку яна прадавала кветкі гаспадара, а цяпер самастойна набывае тавар у оптавых пастаўшчыкоў (іх у Мінску каля дзесяці). Можна замовіць любыя кветкі і ў любой колькасці за наяўны разлік. Іншы варыянт — самастойна паехаць на машыне ў Польшчу і закупіць тое, што падабаецца: у Польшчы ёсць кветкі сапраўды з усяго свету.

30-гадовая Наталля (яна мае «чырвоны» дыплом інжынера-сантэхніка і гандлюе выключна ружамі) лічыць, што купляць тавар у Польшчы не аплочваецца. Паводле яе словаў, кветкі там дастаткова дарагія, а якасці не вельмі высокай: здараецца, што «ўжо былі ў рабоце». Таму яна аддае перавагу непасрэднаму свежаму імпарту з Венесуэлы, Францыі, Эквадора, Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў.

Гандляваць у падземным пераходзе нялёгка — на скразняку і халодным бетоне з 7 да 23 гадзін. Улады былі абяцалі пабудаваць кіёскі, але пакуль жанчыны атрымалі ад райвыканкама месцы для латка (шырынёй 1 м 20 см), за якія штомесяц трэба плаціць 1 мільён рублёў. У «менш прэстыжных» пераходах плата меншая – 600–800 тысячаў рублёў.

Каця кажа, што павесіцца, калі страціць сваё месца ў пераходзе, а значыць — і крыніцу існавання. А канкурэнтаў шмат. Як сказалі ў гандлёвым аддзеле Ленінскага райвыканкама, чарга жадаючых атрымаць месца для продажу кветак — вялікая. Але ж у цэнтры такіх пляцовак няшмат.

Раней гандляркі ахвотна бралі прыгожыя ружы ў мясцовых прадпрымальнікаў з прыватных цяпліц і парнікоў. Аднак апошнім часам яны зачыняюць «хатнюю вытворчасць» з прычыны непамерных падаткаў і пачынаюць самі займацца продажам імпартаваных кветак.

Для падатковай інспекцыі няма розніцы, якія кветкі на латках — прывазныя ці мясцовыя парніковыя: прадаваць іх можна на аднолькавых умовах. Жанчына, якая прадавала прыгожыя, недарагія ружы са сваёй цяпліцы кажа, што восенню выкапае карані на продаж і справу спыніць: няма прыбытку.

Бабулькі з лясной, палявой ці дачнай кветкай, што прыязджаюць у Мінск, гандлююць без усялякіх ліцэнзій і падаткаў. У райвыканкаме пра гэта ведаюць, але міліцыя іх не чапае. Букет васількоў каштуе 5 тысяч.

Стракаты і духмяны кветкавы бізнес у Мінску толькі знешне здаецца прывабным. Саўгасы з вялікімі штатамі і працаёмкімі тэхналогіямі не вытрымліваюць канкурэнцыі і патрабуюць ад уладаў увесці абмежаванні на ўвоз іншаземнай экзотыкі. Прадпрымальнікі, прыціснутыя падаткамі, адмаўляюцца ад няякаснай саўгаснай прадукцыі. Але ўсе гэтыя перэпеты пакупніка не хвалююць, пакуль ён мае магчымасць выбраць ружы па кішэні — ад 2 да 40 тысячаў рублёў за штуку.

Мікола ВАЙТОВІЧ

СВАБОДА
5 ліпеня 1996 г., № 49

Панядзелак 8 ліпеня

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 «Бархатный сезон».
8.30 Мультфильмы.
9.00 «Потерялся слон». Х/ф.
10.10 «И каждый вечер в час назначенный...» Д/ф.
11.25 «Фруза.» Х/ф.
15.00 Новости.
15.15 «Флиппер».
15.40 «Ну, погоди!»
16.00 «Сказания матушки Фроси о монастыре Дивсеевском». Д/ф.
16.25 «Поэт, море и вдохновение». Ф/к.
17.05 На добрый лад.
17.20 «Судьба моя и надежда».
17.50 Музыкальный антракт.
18.00 Белорусский дом.
18.25 Экономикст.
18.35 MTV.
18.50 Новости.
19.05 «Крок».
19.40 Чернобыль: проблемы и решения.
20.15 Зеркало.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.45 Спортивный телекурьер.
22.05 Фильмотека. «Сердца четырех».
23.35 Музыкальный салон Э.Езерской.
0.15 Новости.

ОРТ
17.00, 22.20 Новости.
17.20 «Секрет тропиканки».
18.10 Час пик.
18.35 «Угадай мелодию».
19.00 «Мы».
19.45 «Спокойной ночи малыши!».
20.00 Время.
20.40 «Виртуальная реальность».
21.40 «Загадки истории».
22.30 Фильм «Жена керосинщика».

Канал «Россия»
6.30 Утренний экспресс.
7.00,10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.40 Вести.
7.20 Деловая Россия.
7.50 Время деловых людей.
8.00 Империя игр.
8.55 Мультфильм.
9.05 «Санта-Барбара». Х/ф.
10.20 «Преступление со многими неизвестными». с. 3.
16.20 Лицо с обложки.
16.35 Зависит от тебя.
16.50 «Девочка из завтра».
17.20 Прогулки для аппетита.
17.30 L-клуб.
18.15 Момент истины.
19.35 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.30 Джентльмен-шоу.
21.00 Погода на завтра.
21.05 «Иллюзия смерти». Х/ф.
22.55 Музыка всех поколений.
23.10 Виниловые джунгли.

Санкт-Петербург
12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ.
13.10 Срок ответа - сегодня.
13.40 Советы садоводам.
14.05 «Первая любовь».
15.10 «Большой человек».
16.00 «Евромузыка» в Португалии.
16.40 Телеслужба безопасности.
17.05 «Философия по Филу».
17.30 Стиль жизни.
17.35 «Взамен политики». Телеспектакль.
18.00 «Парад парадов».
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.20 «Первая любовь».
20.10 Только без паники.
20.40 Телеслужба безопасности.
20.50 Спортивное обозрение.
21.00 «Большой человек».
22.10 «Пропавшие среди живых». Х/ф.

IV канал, НТВ
6.00 Анонс недели.
6.05 Цирк в концертном зале.
7.00 «Инспектор криминальной полиции». Х/ф.
7.40 «В это же время, в следующем году». Х/ф.
9.35 Д/ф «Самые большие загадки прошлого и настоящего».
9.55 Д/ф «Шестьдесят секунд, которые потрясут мир».
10.50 Х/ф «Рокки-2».
12.45 Итоги.
15.00 «Уроки Фемиды».
15.30 «Али-папа».
16.00 Музыкальные новости.
16.15 «Муззон».
16.45 Новости.
17.00 «Необыкновенные приключения Скуби-Ду».
17.30 Футбольный клуб.
18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.
18.35 Герой дня.
19.00 Фильм «Гладиатор по найму».
20.30 «Конюшня Роста. Не договорили...»
21.35 «Гриф - птица терпеливая» Х/ф.
22.30 Времечко.
23.20 Специальный шахматный выпуск.

Аўторак 9 ліпеня

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 Новости.
8.15 Авто-парк.
8.30 Бездельник.
9.00 «Рэкс - верный друг полицейского».
9.55 Все про все.
10.20 Мультфильмы.
10.40 Туробъектив.
11.00 Акколада.
11.30 «Утоли моя печали». Х/ф.
15.00 Новости.
15.15 «Флиппер».
15.40 «Ну, погоди!»
16.00 «...И в праздники, и в будни». Д/ф.
16.30 «Дороги рук твоих».
16.50 «Острый угол».
17.20 Уроки Н.Новожиловой.
17.50 Музыкальный антракт.
18.00 «Среди скал». Д/ф.
18.15 Будьте здоровы.
18.25 Экономикст.
18.35 MTV.
19.00 Новости.
19.05 «Рэкс - верный друг полицейского».
20.05 Гости в дом.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 Музыкальный антракт.
22.05 Х/ф «Мигранты».
23.45 Концертный сезон.
0.15 Новости.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15 «Секрет тропиканки».
9.05 «Мы».
9.50 Смехопанорама.
10.15 «Дудочка и кувшинчик». Мультфильм.
10.30 «Угадай мелодию».
11.10 ТРК «Мир».
11.50 Сериал «Цыган».
13.35 «Мешок яблок». Мультфильм.
14.20 «Рыцарь Отважное Сердце».
14.45 Кварьете «Веселая кампания».
14.55 Мультитроллия.
15.10 Волшебный мир, или Синема.
15.40 «Элен и ребята».
18.10 Час пик.
18.35 «Угадай мелодию».
19.00 Тема.
19.45 «Спокойной ночи малыши!».
20.00 Время.
20.40 Сериал «Французская революция».
22.25 Хит-парад.

Канал «Россия»
6.30 Утренний экспресс.
7.00,10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.45 Вести.
7.20 Деловая Россия.
7.50 Время деловых людей.
8.00 L-клуб.
8.45 Музыка всех поколений.
9.00 «Санта-Барбара». Х/ф.
9.55 Клип-антракт.
16.20 Лицо с обложки.
16.35 Зависит от тебя.
16.50 «Девочка из завтра».
17.15 Тележурнал «Здоровье».
17.25 Своя игра.
17.55 На политическом Олимпе.
18.25 «Ничего, кроме...»
18.40 «Темная» для С.Юшенкова.
19.35 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.30 Городок.
21.00 Погода на завтра.
21.05 «Брюс Ли. Человек-легенда. История жизни». Х/ф.
23.00 Музыка всех поколений.
23.15 Ночная жизнь городов мира.

Санкт-Петербург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ.
12.05 «Первая любовь».
13.10 Срок ответа - сегодня.
13.40 Советы садоводам.
14.05 «Большой человек».
15.05 «Пропавшие среди живых». Х/ф.
16.25 «Кумарейки».
16.40 Телеслужба безопасности.
17.05 «Философия по Филу».
17.30 Стиль жизни.
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.20 «Первая любовь».
20.10 Только без паники.
20.40 Телеслужба безопасности.
20.55 Спортивное обозрение.
21.05 «Большой человек».
22.10 «Не могу сказать «прощай». Х/ф.

IV канал, НТВ
6.00,18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.
6.15 «Семейка Флинстоун». Мультфильм.
6.40 «Инспектор криминальной полиции». Х/ф.
7.20 Х/ф «Наш двор».
8.45 Д/ф «Самые большие загадки прошлого и настоящего».
9.05 «Гриф - птица терпеливая».
9.50 Х/ф «Гладиатор по найму».
11.30 Ассоциация «Наше кино» представляет...
11.30 В рабочий полдень.
12.00 «Пять минут».
12.05 Лексикон истории культуры.
12.30 Человек в рыночной экономике.
13.00 Ожерелье Адриатики.
13.25 16.45 Новости.
13.30 «Морской волк». Х/ф.
14.35 Мультфильм.
14.45 Про это. В.Маяковский.
15.30 «Слово о Ленине».
16.00 Музыкальные новости.
16.15 «Муззон».
17.00 «Необыкновенные приключения Скуби-Ду».
17.30 Женские истории. «Дэззл».
18.35 Герой дня.
19.00 Х/ф «Покой и радость».
20.45 Доктор Угол.
21.35 «Гриф - птица терпеливая». Х/ф.
22.30 Времечко.
23.20 Большой ринг.
23.50 Меломания.

Серада 10 ліпеня

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 Новости.
8.15 Шанс.
8.45 «Рэкс - верный друг полицейского».
9.40 Мультфильм.
10.00 «На графских развалинах». Х/ф.
11.05 «Зорная ростань».
11.55 Видимо - невидимо.
15.00 Новости.
15.15 «Флиппер».
15.40 «Ну, погоди!»
16.20 «Линия судьбы». Д/ф.
17.15 «Поет Г. Васильев». Ф/к.
17.30 Кредо.
17.50 Музыкальный антракт.
18.00 Мастерская.
18.25 Экономикст.
18.35 MTV.
18.50 Новости.
19.05 «Рэкс - верный друг полицейского».
20.00 «Кто это?».
20.05 Супергол.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 Музыкальный антракт.
22.05 «Королева Марго». с. 11.
23.05 Королевская охота.
23.45 «Крок».
0.15 Новости.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15 «Секрет тропиканки».
9.05 Тема.
9.45 В мире животных.
10.30 «Угадай мелодию».
11.10 ТРК «Мир».
11.50 «Цыган».
13.25 Любовь с первого взгляда.
14.20 «Рыцарь Отважное Сердце».
14.45 Кактус и К.
14.55 До-ми-соль.
15.10 Зов джунглей.
15.40 «Элен и ребята».
16.05 Тет-а-тет.
16.30 Семь дней спорта.
17.20 «Секрет тропиканки».
18.10 Час пик.
18.35 «Угадай мелодию».
19.00 «В поисках утраченного» В. Марецкая.
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.40 «Французская революция».
22.30 «Реальное кино.»

Канал «Россия»
6.30 Утренний экспресс.
7.00,10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.40 Вести.
7.20 Деловая Россия.
7.50 Время деловых людей.
8.00 Проще простого.
8.30 Астрология любви.
9.00 «Санта-Барбара». Х/ф.
9.55 Клип-антракт.
10.20 «Преступление со многими неизвестными». с. 4.
13.30 «Волшебный школьный автобус».
14.00 Иванов, Петров, Сидоров и другие.
14.40 Деловая Россия.
15.05 Россия в лицах.
15.20 Там-там новости.
15.35 «Не переживай...»
15.50 «Приключение кузнечика Кузи». Мультфильм.
16.20 Мультфильм.
16.30 Зависит от тебя.
16.40 Экс эль мьюзик.
16.55 Футбол. Чемпионат России.
19.35 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.30 Сам себе режиссер.
21.00 Погода на завтра.
21.05 «Бай-бай, бэби». Х/ф.
22.55 Музыка всех поколений.
23.10 XX век в кадре и за кадром.

Санкт-Петербург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ.
12.05 «Первая любовь».
13.10 Срок ответа - сегодня.
13.40 Советы садоводам.
14.05 «Большой человек».
15.10 «Не могу сказать «прощай». Х/ф.
16.40, 20.40 Телеслужба безопасности.
17.05 «Философия по Филу».
17.30 Стиль жизни.
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.20 «Первая любовь».
20.10 Только без паники.
20.55 Спортивное обозрение.
21.05 «Большой человек».
22.10 Чемпионат России по футболу.

IV канал, НТВ
6.00,18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.
6.15 Мультфильм «Семейка Флинстоун».
6.40 «Инспектор криминальной полиции». Х/ф.
7.20 Х/ф «Великий Вальдо Пеппер».
9.05 Д/ф «Самые большие загадки прошлого и настоящего».
9.25 «Гриф - птица терпеливая». Х/ф.
10.05 Х/ф «Покой и радость».
12.00 «Пять минут».
12.05 Педагогика для всех.
12.30 Человек в рыночной экономике.
13.00 Родники.
13.25, 16.45 Новости.
13.30 «Морской волк». Х/ф.
14.35 Эквадор - страна на экваторе.
14.45 «Жизнь и смерть Осипа Мандельштама». Ч. 1.
15.30 «Легенда Александровна».
16.00 Музыкальные новости.
16.15 «Муззон».
17.00 «Необыкновенные приключения Скуби-Ду».
17.30 Женские истории. «Дэззл».
18.35 Герой дня.
19.00 Х/ф «Дуэль».
20.30 Доктор Угол.
21.35 Час сериала. «Дикие пальмы».
22.30 Времечко.
23.20 Такова спортивная жизнь.
23.50 Кафе Обломов.

Чацвер 11 ліпеня

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 Новости.
8.15 «Достоевский и Беларусь». Д/ф.
9.05 «Рэкс - верный друг полицейского».
10.00 Королевская охота.
10.40 Телевизионный «АРТ-клуб».
11.15 Х/ф «Дядя Ваня».
15.00 Новости.
15.15 «Флиппер».
15.40 «Ну, погоди!»
15.50 «Концертный сезон».
16.35 «Воскресенье, с 11 до 17». Х/ф.
16.50 Шанс.
17.20 Уроки Н.Новожиловой.
17.50 Музыкальный антракт.
18.00 Барьеры.
18.25 Экономикст.
18.35 MTV.
18.50 Новости.
19.00 Дневник V Международного фестиваля искусств «Славянский базар-96».
19.15 «Рэкс - верный друг полицейского».
20.10 Колыбельная.
20.30 Панорама.
21.15 Торжественное открытие V МФИ «Славянский базар-96».
22.55 «Королева Марго». с. 12.
24.00 Новости.
0.15 «Крок».

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00 Новости.
8.15 «Тайны семьи Де Граншан». с. 1.
9.15 «В поисках утраченного» В. Марецкая.
9.50 Клуб путешественников.
10.40 Смак.
11.10 ТРК «Мир».
11.50 «Цыган».
13.15 «Кувшинка». Мультфильм.
13.25 Любовь с первого взгляда.
14.20 «Рыцарь Отважное Сердце».
14.45 Лего-го!
15.10 Тин-Тоник.
15.40 «Элен и ребята».
16.05 Рок-урок.
16.30 Семь дней спорта.
17.15 «Тайны семьи Де Граншан», с. 1.
18.10 Час пик.
18.40 Лото-Миллион.
19.00 «Один на один».
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.40 «Французская революция».
22.20 Обоз Демидова.

Канал «Россия»
6.30 Утренний экспресс.
7.00,10.00, 16.00, 19.00, 22.55 Вести.
7.20 Деловая Россия.
7.50 Время деловых людей.
8.00 Своя игра.
8.30 Сам себе режиссер.
9.00 «Санта-Барбара». Х/ф.
9.55 Клип-антракт.
10.20 «Преступление со многими неизвестными». с. 5.
13.30 «Волшебный школьный автобус».
14.00 Иванов, Петров, Сидоров и другие.
14.40 Деловая Россия.
15.05 Россия в лицах.
15.20 Там-там новости.
15.35 Кенгуру.
15.50 Месяцеслов.
16.20 Лицо с обложки.
16.35 Зависит от тебя.
16.50 «Девочка из завтра».
17.15 Мультфильм.
17.25 Раз в неделю.
17.55 Чрезвычайный канал.
18.25 Ничего, кроме...
18.40 «Темная» для Пьера Мореля.
19.35 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.30 Домино Михаила Боярского.
21.00 Погода на завтра.
21.05 «Славянский базар». Открытие V МФИ.
23.10 Музыка всех поколений.
23.25 Адамово яблоко.

Санкт-Петербург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ.
12.05 «Первая любовь».
13.10 Срок ответа - сегодня.
13.40 Советы садоводам.
14.05 «Большой человек».
15.10 «Белая роза». Х/ф. с. 1.
16.15 «Дети и времена года». Д/ф.
16.40, 20.40 Телеслужба безопасности.
17.05 «Философия по Филу».
17.30 Стиль жизни.
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.20 «Первая любовь».
20.10 Только без паники.
20.55 Спортивное обозрение.
21.05 «Большой человек».
22.10 «Белая роза». с. 1.

IV канал, НТВ
6.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.
6.15 Мультфильм «Семейка Флинстоун».
6.40 «Приключения Неда Блессинга». с. 1.
7.30 Премия «Оскар». «Война на бобовом поле в Миларго».
9.20 Д/ф «Самые большие загадки прошлого и настоящего».
9.40 Час сериала. «Дикие пальмы».
10.30 Х/ф «Дуэль».
12.00 «Пять минут».
12.05 Наука-видео.
12.30 Человек в рыночной экономике.
13.00 Дж.Гершвин. Сюита из оперы «Порги и Бесс».
13.25,16.45 Новости.
13.30 «Морской волк». Х/ф.
14.45 Жизнь и смерть Осипа Мандельштама.
15.30 «Гастроли».
16.00 Музыкальные новости.
16.15 «Муззон».
17.00 «Необыкновенные приключения Скуби-Ду».
17.30 Женские истории. «Ланкастер: история любви».
18.35 Герой дня.
19.00 Фильм «Как в бездонную бочку».
20.35, 22.15 Доктор Угол.
21.35 Час сериала. «Дикие пальмы».
22.30 Времечко.
23.20 Х/ф «Крик свободы».

Пятніца 12 ліпеня

Белорусское телевидение
7.30 Утренний коктейль.
7.50 Экономикст.
8.00 Новости.
8.15 «Еще не вечер...»
8.30 Дневник V Международного фестиваля искусств «Славянский базар-96».
8.45 «Рэкс - верный друг полицейского».
9.40 «Циркачонок». Х/ф.
10.45 Зеркало.
11.05 «Имя розы». Х/ф.
15.00 Новости.
15.15 «Флиппер». Телесериал для детей.
15.40 «Ну, погоди!»
16.00 Конный спорт. Конкур.
16.35 «Р.Глиэр. Романсы». Ф/к.
16.45 «Крок».
17.15 Контрасты.
17.50 Музыкальный антракт.
18.00 «Жизнь для книги». Д/ф.
18.25 Экономикст.
18.35 MTV.
18.50 Новости.
19.00 Дневник V Международного фестиваля искусств «Славянский базар-96».
19.15 «Рэкс - верный друг полицейского».
20.10 «Международный курьер».
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.55 Музыкальный антракт.
22.05 Х/ф «Прости».
23.35 «12, или На ночь глядя».
24.00 Новости.
0.15 Акколада. Музыкальная программа.
0.45 Мотоспорт. Супербайк. Чемпионат мира-96.

ОРТ
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 Новости.
8.15 «Тайны семьи Де Граншан».
9.10 «Один на один».
9.50 Играй, гармонь любимая!
10.25 Пока все дома.
11.10 ТРК «Мир».
11.50 «Цыган».
13.20 «Как Иван-молодец царскую дочку спасал». Мультфильм.
13.25 Любовь с первого взгляда.
14.20 «Рыцарь Отважное Сердце».
14.40 Музыкальная карусель.
15.10 Между нами, девочками...
15.40 «Элен и ребята».
16.05 «На полустанке» из цикла «Первая любовь».
16.30 Семь дней спорта.
17.15 «Тайны семьи Де Граншан».
18.15 Человек и закон.
18.45 Поле чудес.
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.40 «Французская революция».
23.20 Детектив «Сыщик петербургской полиции».

Канал «Россия»
6.30 Утренний экспресс.
7.00,10.00, 16.00, 19.00, 22.00, 22.50 Вести.
7.20 Деловая Россия.
7.50 Время деловых людей.
8.00 «Славянский базар».
8.10 Проще простого.
8.40 Мультфильм.
9.00 «Санта-Барбара». Х/ф.
9.55 Клип-антракт.
10.20 Торговый дом.
10.35 «Преступление со многими неизвестными». с. 6.
13.30 «Волшебный школьный автобус».
14.00 Иванов, Петров, Сидоров и другие.
14.40 Деловая Россия.
15.05 Россия в лицах.
15.20 Там-там новости.
15.35 Золотой ключик.
15.50 Мультфильм.
16.20 Лицо с обложки.
16.35 Зависит от тебя.
16.50 «Чэллинджерс».
17.20 «Кроха» о детских товарах.
17.30 Эх, дороги!
18.00 Вертикаль.
18.25 Анонимные собеседники.
19.35 «Санта-Барбара». Х/ф.
20.30 Маски-шоу.
21.00 Погода на завтра.
21.05 «Любовь - смертельная игра». Х/ф.
22.35 «Славянский базар». Дневник фестиваля искусств.
23.05 Музыка всех поколений.
23.20 «Райское наслаждение». Х/ф.

Санкт-Петербург
11.55, 12.55, 13.55, 14.55, 16.55, 18.55, 21.55 Информ ТВ.
12.05 «Первая любовь».
13.10 Срок ответа - сегодня.
13.40 Советы садоводам.
14.10 «Моим друзьям пою я песню». Ф/к.
15.10 «Белая роза». Х/ф. 2-я часть.
16.00 «Парад парадов».
16.40, 20.40 Телеслужба безопасности.
17.05 «Философия по Филу».
17.30 Стиль жизни.
17.35 Показывает ЛОТ.
18.40 Большой фестиваль.
19.15 Спорт.
19.20 «Первая любовь».
20.10 Только без паники.
20.55 Спортивное обозрение.
21.05 «Без названия».
21.35 «Как быть любимыми».
22.10 «Белая роза». Ч. 2.

IV канал, НТВ
6.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.
6.15 «Семейка Флинстоун».
6.40 «Приключения Неда Блессинга». с. 2.
7.20 Х/ф «Переполох в раю».
8.40 Д/ф «Самые большие загадки прошлого и настоящего».
9.00 Час сериала. «Дикие пальмы».
9.40 Х/ф «Как в бездонную бочку».
11.30 Ассоциация «Наше кино» представляет...
11.30 В рабочий полдень.
12.00 «Пять минут».
12.05 Планета «Здоровье».
12.30 Человек в рыночной экономике.
13.00 Итальянская музыка в Московском Кремле.
13.25,16.45 Новости.
13.30 Х/ф «Анютины глазки и барские ласки».
14.40 Дом поэта.
15.30 «Смейся, паяц».
16.00 Музыкальные новости.
16.15 «Муззон».
17.00 «Необыкновенные приключения «Скуби-Ду».
17.30 Футбольный клуб.
18.35 Герой дня.
19.00 Фильм «Рыжий жеребенок».
21.35 Час сериала. «Дикие пальмы».
22.30 Времечко.
23.20 Премия «Оскар». «Рожденный 4 июля».
1.45 Эротические шоу мира.

Субота 13 ліпеня

Белорусское телевидение
8.00 Новости.
8.15 Мультфильм.
8.30 Дневник V Международного фестиваля искусств «Славянский базар-96».
8.45 Сущность. Духовная программа.
9.30 «Созвучие».
9.50 Здоровье.
10.20 Уроки Н.Новожиловой.
10.50 Все про все.
11.15 «Ералаш».
11.35 Многоголосие.
12.10 Европейская двадцатка MTV.
12.50 Коллаж.
13.20 Четвертое измерение.
14.00 V Международный фестиваль искусств «Славянский базар-96».
16.00 Творцы.
16.30 Силач.
17.50 Белорусский дом.
18.30 Галерея.
19.00 Дневник V Международного фестиваля искусств «Славянский базар-96».
19.15 «Ищите женщину». Х/ф. с. 1.
20.40 Колыбельная.
21.00 Новости.
21.45 Х/ф «Сердце Ангела».
23.45 Видимо-невидимо.
0.45 Темная комната.

ОРТ
7.00 «Ералаш».
7.30 «Кто самый сильный.» Мультфильм.
7.45 «Ненависть». Х/ф.
9.00, 14.00, 17.00 Новости.
9.10 Слово пастыря.
9.30 Не зевай!
10.00 Утренняя почта.
10.35 Смак.
10.50 «Сокровища Государсвенного Исторического музея».
11.20 «Весна на заречной улице». Х/ф.
12.55 «Театр + TV».
13.35 Автомобиль и я.
14.20 Фильм-сказка «Тайна железной двери».
15.30 «Окно в Европу».
16.00 Бомонд.
16.20 В мире животных.
17.20 Поет Алла Пугачева.
18.00 «Спортлото-82». Х/ф.
19.45 «Спокойной ночи, малыши!».
20.00 Время.
20.40 «Детективное агентство «Лунный свет».
21.45 Брэйн ринг.
22.30 Дни.
23.10 Триллер «Тьма в Таллинне».

Канал «Россия»
7.00,13.00, 19.00, 22.00, 23.40 Вести.
7.20 «Славянский базар». Дневник фестиваля искусств.
7.35 Мультфильм.
8.05 «Элли и Джулс».
8.30 Музыка всех поколений.
8.45 Парламентская неделя.
9.30 По вашим письмам.
10.00 Вести в одиннадцать.
10.15 Путешествие «Инвайт».
10.30 Доброе утро!
11.25 Твои возможности, человек.
11.55 Клип-антракт.
12.00 Проще простого.
12.30 Соотечественники.
13.20 «Эй, ухнем!».
13.35 Де факто.
14.05 «Океан». с. 5.
15.00 Лицо с обложки.
15.15 Пилигрим.
15.55 «Театр моей памяти».
16.25 Н.Гоголь. «Женитьба». Телеспектакль.
18.00 Аншлаг и К .
19.30 Фильм «Я свободен, я ничей».
20.55 Погода на завтра.
21.00 Совершенно секретно.
22.05 «Славянский базар». Дневник фестиваля искусств.
22.20 Субботний вечер с группой «Роллинг Стоунз».

Санкт-Петербург
9.20 Стиль жизни.
9.25 Страсти-мордасти.
9.40 Уик-энд с детективом.
10.05 «Честь имею».
10.25 Непознанное.
10.55, 12.55, 18.55 Информ ТВ.
11.10 Ток-шоу «Наобум».
11.35 По всей России.
11.50 Еще одна Россия.
12.35 Старое танго.
13.10 Уик-энд с детективом.
13.25 Романсы в исполнении Н. Ли.
13.50 «Жизнь и приключения четырех друзей». Х/ф.
14.55 У всех на виду.
15.10 «Сокровища Петербурга».
15.25 Парадоксы истории.
15.50 «Равняется любовь...»
16.20 «Ржавые провода».
16.55 Спортивное обозрение.
17.05 «Желтая борода». Х/ф.
18.40 Большой фестиваль.
19.25 «Сегодня - новый аттракцион». Х/ф.
20.55 Светская хроника.
21.05 Мультфильм для взрослых.
21.25 Блеф-клуб.
22.00 Телекомпакт.
22.50 «Бешеные ангелы». Х/ф.

IV канал, НТВ
6.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
6.15 «Семейка Флинстоун».
6.40 «Приключения Неда Блессинга».
7.25 Х/ф «Исступление».
9.15 Д/ф «Самые большие загадки прошлого и настоящего».
9.35 Час сериала. «Дикие пальмы».
10.20 Х/ф «Рыжий жеребенок».
12.20 Мультфильмы.
12.40 Экономическое обозрение.
13.05 На дорогах России.
13.10 Телеигра «С полуслова».
13.40 Информационное обозрение.
14.00 По страницам «Шарман-шоу».
14.30 Шаг из круга.
14.50 К.Д.Лудвиг. Сюита на тему «С днем рождения!»
15.00 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Великобритании. Квалификация.
16.05 Новости кино.
16.25 Ольга Кучкина. Время «Ч».
17.00 «Динозаврик по имени Динк».
17.30 Дог-шоу. Я и моя собака.
18.30 Мультфильмы для взрослых.
18.55 Фильм «Рокки-3».
20.45 Куклы.
21.35 Фильм «Рокки-4».
23.10 «Третий глаз».
23.55 «Плейбой».

Нядзеля 14 ліпеня

Белорусское телевидение
8.00 Композиторы Беларуси.
8.30 Дневник V Международного фестиваля искусств «Славянский базар-96».
8.45 «Конон».
9.10 О шахматах и шахматистах.
9.35 Лучшие хиты MTV.
10.05 Победитель.
10.25 Вершина мира.
10.45 Все нормально, мама!
11.15 Арсенал.
11.45 Туробъектив.
12.05 Студия «Окно».
12.25 Все мы родом из детства.
13.25 «Олимпийский силуэт». За неделю до старта...
13.45 Сельчане.
14.15 «Дикий юг».
14.45 Авто-парк.
15.00 Мост.
15.25 Телевизионный «АРТ-клуб».
16.15 «Золотые ключи».
16.55 Вершина мира.
17.15 «Дорога выбрала нас».
17.50 «Ищите женщину». с. 2.
19.00 Дневник V Международного фестиваля искусства «Славянский базар-96».
19.15 Бездельник.
19.40 Колыбельная.
20.00 Резонанс.
20.50 Спортивный телекурьер.
20.55 Новости-ТВ.
21.05 Ток-шоу «Карамболь».
21.35 V Международный фестиваль искусств «Славянский базар-96».
23.10 Х/ф «Небо над Берлином, или Крылья желания».

ОРТ
7.00 Тираж «Спортлото».
7.10 «Беги, ручеек.» Мультфильм.
7.30 «Золотая цепь». Х/ф.
9.00, 14.00, 22.05 Новости.
9.15 Непутевые заметки.
9.30 Пока все дома.
10.10 Утренняя звезда.
11.00 «Служу России!»
11.30 Играй, гармонь любимая!
12.00 Провинциальные истории.
12.25 Под знаком «Пи».
12.55 Смехопанорама.
13.25 «Тайны пиратских кладов».
14.20 «Звезды оперы».
15.10 Как-то раз.
15.25 Клуб путешественников.
16.15 Мультфейерверк.
17.00 Счастливый случай.
17.50 КВН-ассорти.
18.15 «Парижские тайны Эльдара Рязанова». Пьер Ришар.
19.00 Время.
19.35 Комедия «Не упускай из виду».
21.30 Футбольное обозрение.
22.15 Любовь с первого взгляда.
22.55 Музыкальная программа MTV.
23.25 «Я помню чудное мгновенье.» Ф/к.

Канал «Россия»
7.00 Не вырубить...
7.20 «Славянский базар». Дневник фестиваля искусств.
7.35 Мультфильм.
8.05 «Элли и Джулс».
8.30 Устами младенца.
9.00 Футбол без границ.
9.30 Присяга.
10.00 Вести в одиннадцать.
10.15 Русское лото.
10.55 Горячая десятка.
11.50 Проще простого.
12.20 Книжная лавка.
12.45 Музыка на десерт.
13.00,0.05 Вести.
13.20 «Эй, ухнем!»
13.35 Крестьянский вопрос.
14.05 «Океан».
14.55 Караоке по-русски.
15.15 В мире животных.
15.45 Империя игр.
16.40 Репортер.
17.00 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Великобритании.
18.00 Волшебный мир Диснея.
19.00 Зеркало.
19.55 Погода на завтра.
20.00 Комедия «Деловые люди».
21.25 «Славянский базар».
23.10 Сюжет.
0.20 У Ксюши.
0.50 Рек-тайм.

Санкт-Петербург
10.20 Стиль жизни.
10.35 Весь этот цирк.
10.55,12.55, 14.55, 16.55, 18.55, 20.55 Информ ТВ.
11.10 Личное дело.
11.40 Еще одна Россия.
12.40 Мультфильм.
13.00 «Дом кино».
13.55 «Жизнь и приключения четырех друзей». Х/ф.
15.10 Звезды Мариинки.
15.50 Семь пятниц на неделе.
16.05 Царскосельский фестиваль «Город муз».
17.05 Спортивное обозрение.
17.35 «Все остается победителю». Телеспектакль.
18.00 «Парад парадов».
18.40 Большой фестиваль.
19.20 «Русское чудо». Х/ф.
20.40 Мультфильмы для взрослых.
21.10 Ноу смокинг.
21.55 Международное обозрение.
22.20 Гигант-шоу.
22.55 «Бесстрашный Фрэнк». Х/ф.

IV канал, НТВ
6.00 Куклы.
6.10 «Семейка Флинстоун».
6.35 «Приключения Неда Блессинга».
7.15 Х/ф «Победа в гонках».
9.15 Д/ф «Самые большие загадки прошлого и настоящего».
9.35 Х/ф «Рокки-3».
11.10 Х/ф «Рокки-4».
13.25 Автоледи.
14.10 Подъем переворотом.
14.40 Кинозвезда.
15.20 Цыганские романсы.
15.55 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Великобритании.
17.00 «Полицейский Кэттс и его собака». Х/ф.
17.30 Телеигра «Сто к одному».
18.30 Фильм «Аферисты».
20.00 Итоги.
21.10 Фильм «Рокки-5».
23.00 «Сольный альбом».

Стэлажы
і
стойкі

Выраб
з улікам вашых
пажаданняў

тэл. 236-24-41

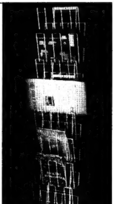

Еўрапейская якасць!

АФІША

ТЭАТРЫ

На Купалаўскай сцэне на гэтым тыдні — выключна камедыі. Гэта, канечне ж, **«Паўлінка»** (6 і 12 ліпеня), але акрамя класікі тэатру ёсць што паказаць у гэтым жанры: 7 ліпеня — **«Таполевая завея»** па п'есе М.Задорнава, 10 ліпеня — **«Памінальная малітва»** паводле Шалом-Алейхэма, 11 ліпеня — беларускі вадэвіль братоў Далецкіх і М.Чарота **«Ажаніцца — не журыцца»**.

Тэатр оперы і балета прапануе ў бліжэйшыя дні шэраг імпрэз балетнай трупы. У нядзелю 7 ліпеня ранішні спектакль, прызначаны дзецям, — гэта **«Тры парасяці»** С.Кібіравай (пачатак у 11:30). Увечары гэтага ж дня можна ўбачыць вакальна-харэаграфічную імпрэзу паводле араторыі К.Орфа **«Карміна Бурана»** і знакаміты балет Ж.Бізэ—Р.Шчадрына **«Кармэн-сюіта»**. 10 ліпеня на сцэне тэатра **«Жызэль»** А.Адана, 12 ліпеня — **«Шчаўкунок»** П.Чайкоўскага.

Тэатр-студыя кінаакцёра 6 і 7 ліпеня будзе даваць **«Выкраданне Алены»** Луі Вернэйля, камедыю «на французскі кшталт», дзе ў аснове інтрыгі — неверагодная прыгода прыгожай мільянеркі. 9 і 10 ліпеня ў тэатры кінаакцёра **«Каханне злое»** паводле С.Шэпарда, а 12 ліпеня вы можаце ўбачыць **«Тэатр купца Епішкіна»** па п'есе Я.Міровіча.

У **Тэатры музычнай камедыі** на наступным тыдні адбудзецца падзея адначасова радасная і сумная — закрыццё сезону. Радасная для акцёраў, што дачакаліся нарэшце адпачынку, а сумная — для заўзятараў аперэты, якім прыйдзецца развітацца з любімым мастацтвам да восені. На развітанне тэатр прапануе **«Сільву»** І.Кальмана (9 ліпеня), 10 ліпеня — **«Жанчына-кажан»** Ё.Штраўса. 11 ліпеня сезон закрываецца аперэтай Ф.Легара **«Вясёлая ўдава»**.

КАНЦЭРТЫ

Філармонія, нягледзячы на сезон адпачынкаў, працягвае зрэдку радаваць аматараў класікі канцэртамі **Камернай залы**. 11 ліпеня вы можаце завітаць на **вечар арганнай музыкі**. Выканаўца — заслужаны артыст Беларусі Ігар Алоўнікаў.

У **канцэртнай зале «Мінск»** 12 ліпеня ў 19 гадзін сваю новую праграму «Споведзь» прапануе папулярная расійская спявачка **Ірына Алеграва**. Спадзяюся, што кошт квіткоў — ад 100 да 750 тысяч рублёў — не сапсуе свята сапраўдным прыхільнікам творчасці І.Алегравай.

Адмысловым канцэртам міжнародная асацыяцыя «Беларусь—Францыя» плануе адзначыць нацыянальнае свята Францыі — **Дзень узяцця Бастыліі**. Усіх ахвотнікаў актывісты асацыяцыі запрашаюць 11 ліпеня ў 17 гадзін у памяшканне **Таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі** (вул.Захарава, 32).

ВЫСТАВЫ

Выстава, якую **Нацыянальны мастацкі музей Беларусі** адчыніў пры падтрымцы *British Council* (арганізацыі, што мае на мэце распаўсюджванне набыткаў брытанскай культуры ва ўсім свеце), зацікавіць многіх. Яна называецца **«Фатаграфія прэрафаэлітаў»** і складаецца з дзесяткаў надзвычайных па якасці фотаздымкаў, што былі зробленыя яшчэ ў XIX стагоддзі. «Брацтва прэрафаэлітаў» — група брытанскіх мастакоў, што ўвайшлі ў гісторыю культуры як першыя стылізатары — ставілася да фатаграфіі як да сур'ёзнага мастацтва. Прадстаўленыя на выставе творы — сапраўдныя шэдэўры, што захавалі для нас вытанчаныя твары колішніх брытанскіх ледзі і яшчэ несапсаваныя цывілізацыяй краявіды мінулага стагоддзя.

Палац мастацтваў (вул.Казлова, 4) прапануе цікавую выставу дзіцячай творчасці. **Галерэя «6-я лінія»** (вул.Я.Коласа) прэзентуе графіку і скульптурныя работы маладога мастака Андрэя Вараб'ёва.

СВЯТА ГОРАДА

Па ўсім відаць, што ў суботу, 6 ліпеня, прыгарадныя электрычкі апусцеюць. Ці ж можа чалавек, нават калі ён заўзяты турыст ці апантаны дачнік, прапусціць грандыёзнае сталічнае свята? У праграме знойдуцца забавы ды пацехі на любы, нават самы капрызны густ.

Дзень пачнецца ў 10:00 канцэртнай праграмай на галоўнай пляцоўцы — каля **Палаца Спорту**, дзе ў 12:00 плануецца ўрачыстае адкрыццё свята. Канцэрты і відовішчы спартовага накірунку будуць увесь дзень цешыць навакольны народ, які, несумненна, найбольшую асалоду атрымае ад галоўных падзеяў дня — свята піва (пачатак а 14:00), феерверку (0:15 — 0:30) і святкавання Купалля (ажно да 5-й гадзіны раніцы). І гэта толькі ля Палаца спорту!

Яшчэ адным цэнтрам свята будзе пляцоўка каля лодачнай станцыі на Свіслачы **(парк імя Янкі Купалы)**. У 12:00 вы зможаце пабачыць спартовае відовішча, у 18:00 тут жа пачнецца канцэрт, але гэта яшчэ не самае цікавае. З 22 гадзін проста на вадзе Свіслачы пачнецца імпрэза, якую арганізатары назвалі «Балетна-светлавою феерыяй», а з 23:45 да 24:00 гадзін адбудзецца феерверк (яшчэ адзін!).

Для дзяцей разнастайную праграму падрыхтаваў **парк імя Горкага**. Яна называецца «Тата, мама і я» і працягнецца з 11 да 20 гадзін. Жанчынам цікава будзе ўбачыць **баль прычосак і парад моды** — гэтыя імпрэзы пройдуць каля кінатэатра «Масква» з 19 да 22 гадзін. Аматары высокіх мастацтваў, канечне ж, накіруюцца ў парк імя Янкі Купалы, дзе на набярэжнай Свіслачы мастакі выставяць свае творы, а на канцэртнай пляцоўцы парка паэты будуць чытаць вершы. Тут таксама будуць прадстаўлены ўрыўкі з спектакляў розных тэатраў горада.

Самая незвычайная і сапраўды новая для падобных святаў падзея пачнецца ў 19 гадзін **у Траецкім прадмесці**. Гэта будзе цэлая опера! Пад адкрытым небам будзе прадстаўлены адзін з самых захапляльных спектакляў Тэатра оперы і балета — «Дзікае паляванне караля Стаха».

Ці можна будзе ў гэты дзень знайсці ў Мінску ціхі куток? Ну, хіба што **ў скверы па вул.Камсамольскай**, дзе з 12 гадзін пачнецца шахматны турнір...

Ганна ШЫМЕЛЕВІЧ

СМАЧНА ЕСЦІ!

Смаката з працягам

Лета ў гэтым годзе, трэба прызнацца, халоднае. Час трускавак яшчэ не скончыўся, а час іншых ягадаў (суніцаў, чарніцаў, вішняў, парэчак) толькі надыходзіць.

Таму прапаную вам яшчэ дзве рэчы, якія вельмі падыходзяць да цяперашняга сезона. А калі захочаце — дадуць вам занятак і на далейшы час.

Сёння — два рэцэпты, з нямецкай і англійскай традыцыі. Не палохайцеся, што яны крыху складаныя: дакладнасць адплаціцца смакам.

Першы рэцэпт — каляндарны. Ён патрабуе ад выканаўцаў цярплівасці і нават скрупулятнасці. Гэта — апісанне традыцыйнага нямецкага напою, які пачынаюць рыхтаваць улетку, а спрабуюць толькі на Каляды. Называецца ён *ратаф'я* — спецыфічнае пітво, якое ўбірае ў сябе ўсе радасці і смакі яскравага лета і багатай восені. Такім чынам — ратаф'я па месяцах.

Пачатак ліпеня

500 г трускавак, 250 г цукру, 0,7 л рому (лепш за ўсё — 54%).

Ягады памыйце, адарвіце хвосцікі, абсушыце, пакладзіце ў вялікую эмаліраваную каструлю або высокі керамічны гаршчок, засыпце цукрам і паліце ромам. Важна, каб ягады былі прыкрытыя ромам на таўшчыню пальца. Не бойцеся, калі напачатку яны будуць плаваць, — пройдзе час (а вы рэгулярна будзеце асцярожна перамешваць змесціва), і ягады патонуць.

Ліпень у зеніце

500 г вішняў з костачкамі або 500 г чорных парэчак (малінаў, ажынаў), 250 г цукру, 0,2 л рому.

Вішні (пішу пра гэтыя ягады, бо яны, бадай, самыя шляхетныя) памыйце, абсушыце і пакладзіце ў гаршчок (каструлю), засыпце цукрам і паліце ромам. Сачыце, каб патанулі.

Жнівень

500 г абрыкосаў або алычы — што расце у вашым садзе, 250 г цукру, 0,2 л рому.

Заліце садавіну на нейкі момант кіпнем, абярыце скурку, пакладзіце ў гаршчок (каструлю), пасыпце цукрам — і паліце ромам.

Верасень

500 г сліваў, 250 г цукру, 0,2 л рому.

Слівы памыйце, дастаньце косткі, а далей тое самае — пакладзіце ў гаршчок, пасыпце цукрам і паліце ромам.

Кастрычнік

500 г позніх грушаў, 250 г цукру, 0,2 л рому.

Грушы давядзецца абабраць — інакш напой можа згарчэць. Акрамя таго, дастаньце сярэдзіну, парэжце плады на кавалкі — і ў гаршчок.

Прыкладна праз месяц пасля таго, як дапожыце апошнія плады, — даліце яшчэ 400 мл рому, каб уся садавіна была пакрытая вадкасцю на палец. І не забывайцеся, што трэба набрацца цярплівасці: *ратаф'я* — цудоўны *калядны* напой.

Другі рэцэпт — для аматараў лесу, дзе, хоць і надакучаюць камары, жывічнае паветра дапамагае забыцца пра стрэсы і кіслародны голад у атручаным заводамі і аўтамабілямі горадзе. Гэта — *чарніцы па-ангельску*. На доўгі час. На зіму — калі, як памятаем, святкуе дзень нараджэння большасць жыхароў нашай планеты.

1 кг чарніц, 200 г цукру, 250 мл віннага воцату, 2 кавалкі імберцу, 1 чайная лыжка белага перцу, 1 чайная лыжка чорнага перцу, 3 гваздзічкі, 1 чайная лыжка карыцы (цынамону), 1 сталовая лыжка дзёртага хрэну.

Чарніцы перабярыце і не мыйце (гэта вельмі важна для ферментацыі). Вінны воцат з прыправамі варыце 15 хвілін, астудзіце і цёплым марынадам заліце ягады ў слоіках. Праз 4 дні зліце пацямнелую вадкасць, варыце 5 хвілін, астудзіце, зноў заліце марынадам ягады — і закруціце слоікі металёвымі накрыўкамі. Перакуліце слоікі на некалькі дзён дагары дном — пакуль ягады не прасякнуць марынадам і не перастануць плаваць. Марынаваныя чарніцы — адмысловы дадатак да смажанага або тушанага мяса.

Не верыце? Паспрабуйце!

Магдалена НЕПАКАЙ

СВАБОДА
5 ліпеня 1996 г., № 49

Беларус пад абломкамі дома ў Варшаве

Як паведаміла газета *Życie Warszawy*, на будове катэджа ў польскай сталіцы моцна пацярпеў 30-гадовы грамадзянін Беларусі Сяргей К.

У час будаўнічых работ абвалілася сцяна аднапавярховага будынка на вул.Праховай (паводле версіі газеты — з прычыны невыканання правілаў тэхнікі бяспекі). Пад абломкамі апынуліся трое рабочых. Двум палякам нічога не сталася, а беларус атрымаў сур'ёзныя пераломы касцей таза і крыжа. Доктар шпіталя, куды машына хуткай дапамогі адвезла Сяргея К., лічыць, што хвораму давядзецца праляжаць у ложку не менш як 2 месяцы.

Ні гаспадар будовы, ні інспектар буднагляду не змаглі выразна патлумачыць карэспандэнту *Życia Warszawy*, чаму не захоўвалася тэхніка бяспекі і, галоўнае, як трапіў на будоўлю грамадзянін Беларусі. Пракуратура пачала расследаванне.

Вымушаная амністыя

Парламент Казахстана аб'явіў амністыю для амаль 20 тысяч асуджаных.

Гэтае рашэнне было прынятае з прычыны вострага недахопу сродкаў на ўтрыманне зняволеных. У мінулым годзе больш за 1.200 зняволеных памерла ад недаядання і жахлівых санітарных умоваў у казахскіх турмах. Пасля абвяшчэння амністыі ў першую чаргу выйдуць на волю непаўналетнія, ветэраны і ўдовы ўдзельнікаў вайны.

У самалёт – без білета

У наступным годзе пасажыры заходніх авіякампаній на цэлым свеце будуць уваходзіць на борт самалёта... без білета.

Пра гэта паведаміла Міжнародная асацыяцыя авіятранспарту — *IATA*. Прадугледжваецца наступны парадак: у час рэзервацыі (браніравання) месца на рэйс пасажыр замест білета будзе атрымліваць пэўны нумар (код). Дастаткова будзе назваць гэты нумар у аэрапорце — і пасадачны талон у руках. На думку спецыялістаў *IATA*, гэтае новаўвядзенне дасць магчымасць знізіць тарыфы, бо на сённяшні дзень каля 20% коштаў авіякампаній — гэта кошты распаўсюджвання білетаў праз агенцтвы падарожжаў і касы.

Швейцарскія жанчыны маюць права...

Швейцарыя рыхтуецца прыняць новы закон, які павінен легалізаваць аборты.

З фармальнага пункту погляду самае суровае права адносна абортаў на сённяшні дзень маюць Ірландыя, Польшча, Іспанія, Партугалія і сама Швейцарыя. Паводле закона, у гэтых краінах аперацыю перарывання цяжарнасці можна праводзіць толькі па медычных паказаннях — калі цяжарнасць пагражае здароўю або жыццю жанчыны. У Швейцарыі крымінальны кодэкс прадугледжвае за аборт турэмнае зняволенне і для маткі, і для доктара.

Аднак на практыцы ў большасці швейцарскіх кантонаў існуе непісаны «мараторый» на пакаранні за аборты, і шпіталі і прыватныя гінекалагічныя кабінеты праводзяць такія аперацыі. Цяпер камісія па заканадаўстве швейцарскага парламента заканчвае падрыхтоўку законапраекта, які, па сутнасці, прывядзе заканадаўства ў адпаведнасць з жыццём. Паводле праекта, жанчына будзе мець абсалютнае права перарваць цяжарнасць да 14-га тыдня, пазней аборт можна рабіць толькі па медычных паказаннях; перарыванне цяжарнасці без згоды жанчыны трактуецца як крымінальнае злачынства.

У Швейцарыі практычна не чуваць галасоў праціўнікаў новага закона. На думку многіх, аборт для жанчыны — настолькі цяжкі і псіхалагічна складаны крок, што забароны і кары папросту залішнія. Самі за сябе гавораць і дадзеныя статыстыкі. У 1970 г., калі аборты яшчэ сапраўды лічыліся ў Швейцарыі цяжкім злачынствам, падпольна або за мяжой перарвалі цяжарнасць каля 45 тыс. швейцарскіх жанчын. Праз 25 гадоў, у 1995 г., калі аборт фактычна можна было зрабіць беспакарана, гэтая лічба знізілася да 11 тыс. Такім чынам, Швейцарыя мае самы нізкі паказчык у Еўропе — 7,7 абортаў на 1.000 цяжарных, хоць і застасоўвае на практыцы вельмі ліберальнае права.

Спецыялісты тлумачаць гэты факт павышэннем узроўню сексуальнай асветы. Ужо ў сярэдніх класах школы дзецям расказваюць пра «бяспечны сэкс» і метады кантрацэпцыі.

Падрыхтавала
Магдалена НЕПАКАЙ

СОВЕТ

Чтобы купить иномарку

С этой целью лучше всего ехать в Германию. В Польше, хоть она и ближе, машины продаются в основном из той же Германии, только с наценкой. В Финляндии меньше выбор. До Франции, Испании и Англии далеко.

Как правило, наш покупатель не знает, какую модель и какой марки покупать. Выбор делается по принципу «какая на сердце ляжет». Между тем в Германии выходят десятки автомобильных журналов и информационных бюллетей с перечнем как хороших, так и не рекомендуемых к покупке моделей. Так, например, *Volkswagen Golf* 1988 года выпуска значится в «черном списке» и ни в коем случае не рекомендуется к приобретению.

Эти перечни составляются на основе сотен тысяч сообщений, поступающих от немецких автовладельцев, и могут быть смело приняты как руководство к действию.

Сориентироваться в ценах также лучше заранее. Для этого нужно приобрести один из ежемесячных выпусков фирмы *Eurotax* или *DAT (Deutsche Automobil Treuhand)*. Эти справочники — настоящие путеводители в мире подержанных машин. Каждой модели автомобиля здесь даны исчерпывающие ценовые характеристики в зависимости от комплектации, пробега, налогов и т.д.

Не стоит звонить немецким знакомым с просьбой подобрать вам машину. Если даже они и найдут хороший вариант, то вряд ли продавец будет с трепетом ждать вашего приезда — машина может быть продана в любой момент. Не следует искать машину по газетным объявлениям, так как это требует немалых затрат времени и дополнительных расходов на поездки по разным городам.

Самые неудачные места для приобретения автомобиля — площадки *Gebrauchtwagen* (подержанных машин). Здесь могут продать машину с целым букетом скрытых дефектов. На автомобильных рынках в крупных городах также бесполезно искать подходящий вариант. Здесь стоят в основном одни перекупщики, как правило, из СНГ и Польши.

Лучше всего покупать машину в автомастерской. Основные преимущества такой покупки:

— машина отремонтирована и подготовлена к продаже, и вы уверены, что она не только сможет выехать за порог, но и доведет до вашего дома;

— если же скрытые дефекты обнаружатся, то есть к кому предъявить претензии, которые, как правило, удовлетворяют быстро и бесплатно;

— при покупке в мастерской машина имеет документ о том, что она прошла техосмотр, а без такого сертификата передвигаться по немецким дорогам невозможно;

— цены, как правило, умеренные, а возможности торговаться неограгниченные;

— наконец, владелец мастерской поможет вам в регистрации машины.

Для того, чтобы пройти регистрацию и благополучно добраться до границы, необходимы: договор купли-продажи *(Kaufvertrag)* и его русский перевод для представления на границе; документ о страховке; техпаспорт *(Kraftfahrzeugbrief)*; регистрационное удостоверение.

После этого в полиции нужно встать на временный учет и получить транзитные номера. Процедура оформления занимает от силы полдня и обходится примерно в DM 300. Транзитный номер с красной полоской сбоку действителен в течение месяца. На нем обязательно должен быть кружок *TUV*, без которого ваше путешествие закончится у первого полицейского.

После желанной покупки нелишне будет посетить шрот. Шрот — это большая автомобильная свалка, они есть в каждом приличном немецком городе. Там вам предложат посмотреть имеющиеся в продаже запчасти или самому порыться в старых автомобилях и открутить заветную железку. В первую очередь следует запастись зеркалами, дворниками, фарами, габаритами и, конечно же, фирменными шильдиками. Если в багажнике достаточно места, то можно прихватить запасную резину. Торг с хозяином шрота весьма уместен, но рассчитывать на дармовщину не следует.

После этого, не поскупившись на дорожный атлас, можно отправляться в обратный путь. Ехать лучше всего по автобанам — магистральным многополосным дорогам. Перед выездом на автобан нелишне будет проверить давление в шинах и, если нужно, подкачать. Сделать это можно на автозаправочной станции, причем бесплатно.

По материалам журнала «Вояж» и «Белорусской газеты»

Новая мадэль – *Moskvich-Laguna*?

Французскі аўтамабільны канцэрн *Renault* падпісаў пратакол аб намерах з расійскім «Масквічом».

У адпаведнасці з дакументам французскія спецыялісты вывучаць магчымасць выпуску на заводах «Масквіча» мадэляў *Mégane* і *Laguna*. Падпісаны таксама кантракт на пастаўку 40 тыс. рухавікоў *Renault* у год — яны будуць устанаўлівацца на новай мадэлі «масквіча».

Акрамя таго, незалежна ад супрацоўніцтва з маскоўскімі аўтабудаўнікамі, французы збіраюцца арганізаваць зборку машыны *Renault* 19 на былым ваенным заводзе ў Наварасійску. Першапачаткова плануецца выпуск 8 тыс. аўтамабіляў у год, а ў 2005 годзе — 20 тыс. Пакуль што *Renault* прадае ў Расіі каля тысячы новых машын французскай вытворчасці ў год.

СПОРТ

Пасля балю

ФУТБОЛ: **EURO'96**

Нават скончыўшыся, чэмпіянат Еўропы яшчэ доўга будзе хваляваць футбольных заўзятараў і спецыялістаў. Па яго выніках састаўляюцца розныя рэйтынгі, класіфікацыі, сімвалічныя зборныя. СВАБОДА таксама вырашыла прыняць у гэтым удзел. Скарыстаем традыцыю савецкага футбола і назавем сваю версію 33 лепшых футбалістаў *EURO'96*.

Варатары: Андрэас Кёпке (Германія), Дэвід Сімэн (Англія), Марка Паскола (Швейцарыя).

Абаронцы: Матыас Замер і Томас Хельмер (Германія), Лаpан Блан, Марсель Дэсаі, Біксент Лізаразю і Ліліян Туран (Францыя), Тоні Адамс і Гары Нэвіл (Англія), Паола Мальдыні (Італія), Робэрт Ярні (Харватыя).

Паўабаронцы: Пол Гаскойн і Пол Інс (Англія), Радэк Латал, Карэл Пабарскі і Патрык Бергер (Чэхія), Дытэр Айльтс, Крысціян Цыге і Мэхмет Шолль (Германія), Юры Джоркаеф і Крыстыян Карамбэ (Францыя), Алёша Асанавіч (Харватыя), Джанфранка Дзола (Італія).

Нападаючыя: Хрыста Стоічкаў (Балгарыя), Алан Шырэр (Англія), Юрген Клінсман і Олівер Бірхоф (Германія), Павэл Кука (Чэхія), Давор Шукер (Харватыя), Браен Лаўдруп (Данія), П'ерлуіджы Казіpагі (Італія).

Лепшымі бамбардзірамі фінальнага турніру сталі англічанін Шырэр — 5 мячоў, Клінсман, Шукер, Стоічкаў і Б.Лаўдруп — па 3.

Самая выніковая каманда — зборная Германіі: 10 забітых мячоў у 6 матчах.

Менш за іншых — толькі па 2 мяча — прапусцілі французы (у 5-ці матчах), партугальцы (у 4-х), шатландцы (у 3-х).

Прыз «Фэйр плэй» за чыстую сумленную гульню дастаўся зборнай Англіі.

Фінальны турнір наступнага еўрапершынства адбудзецца ў 2000 годзе адразу ў дзвюх краінах — Бельгіі і Галандыі.

Чэмпіянат Беларусі

У 12-м туры адбыўся цэнтральны матч першынства — «Дынама» (Мінск) — МВКЦ (Мазыр). Мінчане выйгралі — 1:0, а гэта значыць, што барацьба за тытул чэмпіёна зноў абвастрылася. З іншых вынікаў адзначым перамогу «Атакі-Аўры» ў гасцях над «Ведрычам» і другое запар паражэнне «Дынама-93», на гэты раз ад «Белшыны» — 1:3.

Верхняя частка турнірнай табліцы цяпер выглядае так: 1. «Дынама» (Мінск) — 32 ачкі (13 гульняў). 2. МВКЦ — 27 (11). 3. «Атака-Аўра» (Мінск) — 24 (10). 4. «Дынама-93» — 21 (12). 5. «Белшына» (Бабруйск) — 20 (12). 6. «Лакаматыў-96» (Віцебск) — 20 (12).

Мінскае «Дынама» засталося без двух вядучых ігракоў. Пётр Качура заключыў кантракт з англійскім клубам другога дывізіёна «Шэфілд Юнайтэд». Гэты клуб зацікавіўся і Валянцінам Бялькевічам, але той вырашыў паехаць на прагляд у кіеўскае «Дынама».

ХАКЕЙ: **ХАКЕІСТЫ — МАРЫЯНЕТКІ**

Выканкам Беларускай федэрацыі хакея назначыў галоўным трэнерам нацыянальнай каманды Анатоля Варывончыка. Дапамагаць яму будуць Уладзімір Мелянчук і Міхаіл Захараў. Менавіта Захараў ініцыіраваў пісьмо з патрабаваннем адстаўкі Андрэя Сідарэнкі, якое падпісалі 23 вядомыя беларускія хакеісты. Потым з'явілася новае пісьмо 23-х, у якім патрабавалася назначыць галоўным трэнерам зборнай замест Сідарэнкі Захарава. Наўрад ці годны ўчынак — выкапаць другому яму, спіхнуць туды, а самому заняць яго месца. Тым не менш сваёй мэты Захараў дамогся, хоць і часткова. Цяпер ужо не Сідарэнка, а Варывончык і Мелянчук будуць мець каля сябе чалавека, які ў любы момант можа нанесці ўдар у спіну.

Між тым 25 жніўня ў Рызе пачнецца кваліфікацыйны алімпійскі турнір, у якім зборнай Беларусі будзе прадстаўлены шанц заваяваць пуцёўку на Зімнія Гульні-98.

ШАХМАТЫ: **УСЁ ЯСНА**

Анатоль Карпаў выйграў чорнымі чатырнаццатую партыю ў Гаты Камскага ў матчы на першынства свету па версіі *FIDE*. Лік цяпер 9:5 на ягоную карысць. Для канчатковай перамогі трэба набраць 10,5 ачкоў, так што Карпаву патрэбна яшчэ 1,5 ачка — а засталося шэсць партый.

ТЭНІС: **НОВЫЯ ІМЁНЫ**

Уімблдонскі тэнісны турнір у гэтым годзе быў вельмі багаты на сюрпрызы. У мужчын з апушчанай галавой пакінулі корты Андрэ Агасі, Барыс Бэкер, Майкл Чанг, Міхаэль Шціх, Стэфан Эдберг. У гэтай сітуацыі здавалася, што ў руках амерыканца Піта Сампраса і харвата Горана Іванішавіча усе казыры. Не! Гэтаму ўспрацівіліся іхнія сапернікі па чвэрцьфінале: галандзец Рыхард Крайчэк пасля двух сэтаў вёў супраць Сампраса — 7:5, 7:6, а аўстраліец Джэйсан Столтэнберг — супраць Іванішавіча — 6:3, 7:6, 6:7. Матчы, аднак, былі перарваныя: пачаўся моцны дождж.

У жанчын таксама нямала нечаканасцей. Галоўная — пройгрыш Монікі Селеш (ЗША) малавядомай славацкай тэнісістцы Катарыне Студэнікавай. Затое Штэфі Граф нікому з сапернiц не дае ніякіх шанцаў на поспех. Немка упэўнена рухаецца да сваёй сёмай Уімблдонскай перамогі.

Сямён ПЛОЦ

Падпісны індэкс 63887 E-mail: edit@svaboda.minsk.by © СВАБОДА Спасылка на газету СВАБОДА абавязковая Наклад 90.000 (1-шы завод — 41.250)
Нумар падпісаны ў друк 4.07.96 (15.00) Надрукавана на паліграфічнай фабрыцы «Чырвоная зорка» (г.Мінск, 1-шы Загарадны завулак, 3) ЛВ № 10 Заказ 252